SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2,293

ANY IX NUM. 2.594 — BARCELONA, DISSABTE 13 D'ABRIL DE 1912 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

New Crusaders-Londres contra Foot Ball Club Barcelona

El millor equip "amateur„ anglès — **Campió d'Espanya**

Diumenge, a dos quarts de quatre de la tarde --- Camp del "Barcelona„ --- Entrada general, una pesseta

L'adveniment de l'Autonomía d'Irlanda

Abans d'ahir va comensar a la Cambra dels Comuns d'Anglaterra la discusió del projecte de llei relatiu a l'autonomía nacional d'Irlanda.

El primer ministre, Mr. Asquith, pronunciá un eloqüentíssim discurs de presentació de la nova llei, evocant la memoria y l'obra den Gladstone, defensant la creació d'un Parlament irlandés pera plantejar y resoldre'ls problemes nacionals del poble d'Irlanda, y formulant les clares y fermes raons favorables an aquesta obra de llibertat y de justicia, amb la qual l'Anglaterra vé a responndre, una vegada més, al seu paper d'iniciadora y capdevantera de la civilisació moderna.

Y l'eminent patriota Mr. Redmond, leader dels nacionalistes lliberals irlandesos, va pronunciar també un bell discurs en nom dels seus companys y del seu poble, declarant que aprovava la nova llei y que treballaría pera que l'acceptés, en el seu día, l'Assamblea Nacional d'Irlanda.

Amb aquest motiu se reprendrá la batalla de la llibertat contra les tendencies conservadores y de l'autonomía contra l'organització unitaria. Lluitaran els lliberals, els obreristes y els nacionalistes contra'ls conservadors, els lliberals renegats y els irlandesos enemics del dret nacional de la seva patria. Els impugnadors de la llei autonomista agitaran el fantasma del separatisme y de la guerra civil a la mateixa Irlanda. Y els homes de llibertat y de raó faran valdre'ls drets dels ideals, oferintlos al progrés de la conciencia popular, brindantlos amb fermesa al geni insuperable d'Anglaterra.

Tot indueix a esperar y a creure que será pera la llibertat el fruit madur y beneft de la victoria. Irlanda ha de lograr el just y merescut triomf de la seva autonomía nacional, defensada amb fe sublim y amb resolució heróica pels seus patriotes. Y Anglaterra ha de complaures en el reconeixement del dret irlandés, enriquint aixi el patrimoni de la seva civilització y desplegant les lliures energíes de la seva ánima colectiva.

***

L'exemple d'Irlanda deuría ésser millor comprés y aprofitat pels nacionalistes de Catalunya.

La forsa immensa, irressistible, dels irlandesos ha consistit en la seva actuació essencialment nacionalista, realitzada en els seus municipis, extesa a les seves investidures parlamentaries, refractaría a l'aliansá y al contagi dels seus enemics, plenament impregnada de sava popular.

Mai han sigut els irlandesos auxiliars ni cotaboradors en el seu país de la política desnacionalitzadora, al servei de l'unitarisme dels Governs d'Anglaterra. Mai tampoc s'han deixat rossegar la propria ánima nacional amb el corrosiu de minces reformes administratives. Mai, en fi, han sentit la ridícula manía de grandeses, pera llensarse ineptament a la conquesta y al govern del poble anglés, sense tenir la direcció íntegral de la societat irlandesa.

Ha succeit y succeeix a Catalunya tot lo contrari. No tenim els nacionalistes la base ferma dels municipis, les provincies y les investidures parlamentaries. No tenim en el Parlament de l'Estat la forsa enorme de tot el nostre país. No hem destrossat arreu de la patria als partits antipatriótics. No som encara l'expressió tangible, viva y forta de l'esperit colectiu del nostre poble, disciplinat per un gloriós ideal y posat en marxa per una actuació lliberadora.

A Catalunya hi ha titulats patriotes que adversaris del nacionalisme, sinó estols que volen ésser nacionalistes coaligantse amb nuclis enemics de la causa patriótica, acceptant el régim d'opressió centralista y unitaria, y articulantse en una política general, precisament creada per la desnacionalització del nostre poble y dels altres pobles d'Espanya.

A Latalunya hi ha titulats patriotes que sense regir res, s'adjudiquen la direcció nacional, y sense exercir el dret colectiu, volen desplegar a Espanya la vanitat d'una ridícula manía de grandeses.

No es aquest el nostre camí, ni es aquesta la nostra política. Nosaltres xifrem a Catalunya la base de la nostra acció, l'eficacia del nostre dret, y la forsa del nostre treball. Ho referim absolutament tot a la premisa essencial de l'utonomía de Catalunya, lograda pel colectiu esfors dels catalans. Som adversaris de l'aliansa, a Catalunya y fora d'ella, amb partits que no admetin el nostre ideal o no aplanin el camí pera assolirlo. Estem curats de la manía de grandeses, que es la parodía de l'imperialisme executada pels petits o'ls débils.

Pera nosaltres, Catalunya no es una provincia filla de la llei y sotmesa a un poder públic, sinó una creació nacional de la naturalesa y de l'historia. Volem pera ella un govern, un Parlament, una magistratura y una economía financiera que en lo que li sigui propri regeixin la seva vida y despleguin la seva ánima. Aspirem a l'autonomía amb totes les seves funcions y amb tots els seus atributs, tant ferma com la nostra terra nutritiva y generosa, tant ampla com ho consent un vigorós y indestructible llas federatiu.

***

Expressem avui la nostra satisfacció vivissima davant el proper adveniment de la llibertat autonómica d'Irlanda, saludant coralment als nacionalistes irlandesos propulsors del dret nacional de la seva patria, y als laboristes y als lliberals d'Anglaterra que saben respondre, amb grandesa d'ánima, a les més altes concepcions de l'ideal d'humana civilització.

Desitgem alhora que Catalunya tingui patriotes dignes de la direcció y de l'esfors nacionalistes, y defensors a l'alsada de la seva conciencia social, pera lograr en definitiva, per la lliure energía dels seus homes, l'esplendor d'una constitució autonomista.

L'eficacia y la virtualitat del nostre anhel no poden derivar ni de fórmules d'enervament ni d'alianses deplorables, sinó de l'assídua intensificació del sentiment, de l'ideal y de la acció del nacionalisme. Aspirem, per damunt de tot, a la nacionalització del treball, de les forses vives, de l'opinió y de les idees de progrés y de llibertat de Catalunya.

J. LLUHI RISSECH

Dr. Serrallach *Vies urinaries*
12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.° 9.

COMENTARIS

Barretines cantores

Té fama el senyor don Antoni Zozaya, cronista de «El Liberal», «en Madrid», de barrejar habilidosament totes les corrents cursileries sentimentals. Sembla un predicador laic, amb les ensuerades amabilitats d'un orador catòlic. Abans d'ahir el senyor Zozaya publicava un article titulat «Las barretinas» dedicat als choristes del notabilíssim Orfeó Tarragoní, hostes de Madrid. Aquestes barretines, diu el senyor Zozaya, creien ingenuament que la Porta del Sol era la germana de la Porta Otomana, y firàl de tots els desvagats y brètols de levita que viuen y intenten viure de les arques espanyoles. El senyor Zozaya confessa que la Porta del Sol veu un barretina, com una boina o una gorra frigia, es a dir, com un símbol de separació o de revolta. L'Orfeó y la Porta del Sol, segons el bon senyor Zozaya, s'hauran convensut de la seva equivocació, sobre tot els de l'Orfeó, al qual, el poble de Madrid, va aplaudir amb soroll de cors.

Aquestes disquisicions del senyor Zozaya, ens fan recordar aquella ironia castellana: «Cantada, y en italiano, ganá mucho la moral». Se veu que a la llengua catalana li pasta igual a Madrid. Cantada, agrada, commou y l'ovacionen. Però no més que cantada. Serveix pera l'escenari, no pera la llei; pera'ls orfeons, no pera'l Parlament; pera la plassa pública en dia de concert, no pera les oficines públiques; pera ferse tenor o tiple, no pera redactar testaments ni memories universitaries. Se veu que'l senyor Zozaya y els seus, són com aquells aristòcrates que no comprenen sigui possible l'igualtat del frac, més que en els escenaris y en els restaurants, en els homes que'ls fan fruir amb cansons, jòcs de mans o dinars. El frac, que'l portin els prestidigitadors o els mossos de restaurants, però no més quan els hi serveixen. Lo mateix que passa amb la llengua catalana. Que fassi fruir, que canti, però res més. Els senyors castellans, sí, ja la volen aixi, però res més, que ni es tolerable pera un aristòcrata creure que tothom té dret a portar frac, ni pera un castellà pensar que un català usi la seva llengua com quelcom més que com aquells cantors.

Els nostres orfeons han comensat a visitar Madrid. Del de Tarragona ja deia un redactor de «El Mundo», bromejant neciament: «Es el primer que oigo la serie...» Ara marxarà l'Orfeó Català y també'ls impressionarà, que per alguna cosa'ls madrilenys se diuen «gatos», per mal nom y sabut es que els felins són uns sensuals aimadors de la música. Trobaran que es una gran cosa, però a ningú se li ocorrerà pensar que si Catalunya té un art musical y voluntat pera ferlo triomfar, es que té una vida que ha de brollar sense coaccions. Però pera'ls madrilenys no passarà d'esser una cosa bonica, y fins la comentaran dient, tot apenats: «Quina llástima que aquests catalans tan inteligents, tan voluntariosos, siguin tan egoistes.» Y pera ells l'egoisme consisteix en voler que la llengua que tothom se complau en que vagi escrita en papers de música, pugui escriures també en el paper dit d'ofici o bé en altres papers que estableixen entre'ls homes, relacions culturals.

No cregui el senyor Zozaya en les barretines d'espectacle, perquè no li serviran pera fer un nus entre Catalunya y Castella, en la forma que ell se pensa. La barretina que s'hia de conquistar es la que de tant en tant sorgeix sobre'l cap de la nostra joventut, amb la viril afirmació de la seva vermellor o aquella altra del pagès que quan sent parlar castellà, diu, com una reminicencia de les guerres contra'ls reis d'Espanya: «Ja ha arribat tropa.» Aquestes són les irreductibles barretines...

Mireu: no fa gaire, un any, els companys de Lleida, ens contaven com al passar per les carreteres, pera anar a donar mitings, acompanyant als diputats que ho són desde la Solidaritat, els pagesos, els de les barretines velles com els sentiments catalans, deixaven l'arada y agitantles per damunt dels seus caps cridaven «Visca Catalunya!» Si el senyor Zozaya hagués escoltat aquest crit en les planures lleidatanes, o a ciutat, quan el cridem nosaltres, en hores de catalanisme, compendria que la seva forsa no's pot esvair per belles cansons que's cantin a la Porta del Sol.

El flamenquisme polític

Amb motiu de les deplorables colisions de aquests dies entre carlins y republicans, alguns diaris donen tristes mostres de flamenquisme político.

«El Correo Español» escriu, amb evangélica mansuetut:

«El que se meta con nosotros, sabrá dónde están las Casas de Socorro.»

Y «España Nueva», contesta:

«Y el que se meta con nosotros, sabrá dónde están los cementerios. Tenemos contrato con cinco funerarias.»

Si tot això no fossin més que pinxeríes de llenguatgege, se podría pendre la cosa en broma y posar dessota de les frases copiades el comentari que hi dedica un diari de Madrid: «¿Se puede vivir?» Però es el cas que aquestes pinxeríes passen de les paraules als fets, y a cada pas els valents de l'una y de l'altra banda entaulen polémiques de ganivet y discusions de Browning. Y sembla que, al ferho, se sentin més homes y més convensuts.

Es pera lo únic que encara resten «energies»... Aixi la salvació d'Espanya no está en crear una burocracia inteligent, com diu en Cambó, sinó en constituir un régim de pinxos y de perdonavides.

Els grans partits de foot-ball

New-Crusaders„ de Londres contra "F. C. Barcelona„

EQUIP «NEW-CRUSADERS», DE LONDRES

Ahir a la tarde els aficionats al «foot-ball» varen poder tornar a admirar el «New-Crusaders», un dels clubs d'«amateurs» més famosos d'Anglaterra.

Aquest club va esser fundat en 1905 pels germans Farnfield y la seva historia no pot esser més brillant. Cada any ha guanyat el campionat de la Lliga d'«amateurs» del sud, en el qual hi prenen part els millors clubs de Anglaterra. També ha guanyat la Copa de Londres, la Copa de Caritat d'Eastbourne (els tres anys en que hi ha pres part) y la Copa de Kent, etc., etc.

Actualment aquest club está en segon lloc en el campionat de la Lliga y recentment acaba de guanyar la final de la Copa Kent, vencent al «Ramstage» per 7 «goals» a 0. El «New-Crusaders» compta entre'ls seus socis amb els millors jugadors de County, de les Universitats de Oxford y Cambridge y amb molts internacionals, a vuit dels quals hem pogut admirar en el partit jugat ahir a la tarde, format pels següents jugadors:

C. E. Wilson. Un dels millors porters de Anglaterra, que ha jugat en el «team» dels «Casuals» y en Kent County.

J. E. Hobbs. Gran defensa, que ha jugat diferentes vegades com a representant de la Lliga d'«amateurs» del Sud.

A. Crusader. Un dels millors defenses d'«amateurs», que també ha jugat com internacional de la A. F. A.

G. A. Joseph, J. W. Reed y P. H. Farnfield, que, com a mitjos, han representat en diferents partits a la Lliga d'«amateurs» del Sud y per lo que toca a P. H. Farnfield se'l considera com el millor mitg centre de «amateurs» d'Anglaterra, havent jugat en aquesta temporada en tots els partits internacionals.

Davanters: H. G. Yates (capitá), B. S. Farnfield, L. S. Dawe, C. Law y G. Gemmell, tots jugadors de les Universitats de Cambridge y Oxford, que han jugat molts partits internacionals d'«amateurs», haventne guanyat la majoría.

Aquests són els formidables «equipiers» que formen el primer «team» del «New-Crusaders», que jugá ahir y que demá, diumenge, a la tarde admirarem novament en el «match» contra el nostre «Barcelona», campió d'Espanya.

El partit d'ahir fou sumament interessant. Ambdós bándols, el «Barcelona» y el «New-Crusaders», rivalisaren en jugades mestres, obtenint al final la victoria per 2 «goals» a 1 el «New-Crusaders», després d'una empenyadíssima lluita, en la qual lluiren els anglesos la magnífica combinació y el joc espléndit amb que ja'ns havíen meravellat l'altra vegada que'ns varen visitar.

El «Barcelona» feu tot lo possible pera endursen la victoria, jugant magistralment, y si la sort no li fou propicia, no sigué per no haver fet per la seva part tots els esforsos imaginables.

El «Barcelona» estava representat per en Reñé, porta; Irizar y Armet, defenses; Rositzky, Lambé y Wilson, mitjos, y Peris, Summer, Steel, Esteve y Forns, davanters.

El «goal» entrat pel «Barcelona» fou el millor de la tarde.

El partit fou arbitrat per en Gmelin, actuant de «linesmans» Steimberg y Femenia.

EL PENAL DE FIGUERES

La Siberia a l'Empordà. - El clássic garrot espanyol cau homicida sobre'ls presidiaris. - Dinou homes posats en "blanca„

De la protesta de Catalunya contra'l trasllat dels presiris africans al Castell de Figueres, ja fa sis anys. Nosaltres no volem que la terra empordanesa vegés passar els seguicis dels galeots, amb la cara bruta y blavenca com les navaixes amb que mataren, amb la roba ribetejada per la cinta groga, delatora de l'infamia presidiaria, amb la gorreta rodona que anunciava a la gent que aquells s'havíen salvat de la forca, però que encara portaven aquella gorra d'estigma pera indicar que eren carn favorita de la mort. Quántes y quántes vegades no s'havía escrit que l'Empordá era la nostra Grecia! Y l'Estat espanyol la feia presidir, no per una Aeropolis, no per un vell Castell que tant sols adquiría aspecte guerrer quan els seus canons rovellats tiraven canonades en honor d'un Sant, sinó per una ciutadella de dolor, per una ergástula inacabable, per unes catacombes ont centenars d'homes ho malefen tot, desde Deu als homes que veíen córrer lliures y alegres per la plana assoleida.

Com pronosticárem aleshores, tots els horrors que ara acaba de denunciar un periodista madrileny! Tots forem profetes d'aquestes tristeses; tothom creguè que Catalunya comptaría amb un altre Castell ont la mort y les llágrimes triomfarían. Algú, digué: «El bruel de Castelló d'Ampuries, será temps a venir, una llegenda presidiaria, un plany d'algun fantasma amb cadenes». Però aleshores, comensava la Solidaritat y n'hi va haver prou amb que's negués Catalunya a rebre'ls presiris africans, pera que'ns fossin enviats en resposta an aquells idealismes nostres. Civilitat, germanor, llibertats—cridavem. Y de Madrid, ens digueren: «¿Voleu llibertats? Doncs aquí teniu la nostra resposta. —Cadenes y més cadenes.

***

Abans de seguir, es precisa una explicació. Un periodista de l'«Heraldo de Madrid», el que firma «El duende de la Colegiata», semblantli, sens dubte, que no s'emportava prous horrors de Catalunya amb el drama de la Enriqueta Martí, se n'anà a Figueres a visitar el presiri. De la seva visita ne feu una informació, sense sentimentalisme, merament narrativa de tot lo que va veure y de tot lo que li explicaren.

A Madrid les seves denuncies han fet efecte y el ministre de Gracia y Justicia ha ordenat fer una visita d'inspecció al penal de Figueres pera comprovar y castigar—diuen—lo denunciat. El nostre amic, el diputat per Figueres, Joaquim Salvatella, ha cominat al ministre pera que aquesta inspecció se realisi immediatament y amb tota classe de garanties, demanant vagi acompanyadá, si es possible, de diputats y periodistes.

La crónica del periodista madrileny era molt llarga, però d'ella retallem això, que es lo más substancial y lo més intensament trágic:

«—¿Por qué está usted en la enfermería?

—Me estoy curando esto.

—¿Qué es eso?

—Dos tiros que me dió un vigilante.

—¿Por qué?

—Porque...—y Santiagón miró, receloso, al hijo del director—porque... están bien timados; yo quise matar á otro vigilante.

—¿Por qué?

«Santiagón», miraba al hijo del director.

—Porque... ¡no sé!... no me lo puedo explicar...

Al oído me dice un penado:

—El quiso agredir á un vigilante que pegaba «de firme»; pero le dieron dos tiros después, sólo, de mala manera...

Otro penado me susurra:

—Pregunte usted por qué no nos dan jabón; el penal tiene una consignación para jabón y á nosotros no nos lo dan.

Otro me denuncia:

—A los que encierran en los calabozos «de castigo» se les quita el dinero que tienen y no se les devuelve.

Otro:

—Si un penado tiene dinero ahorrado no debe importarle que lo encierren, porque como tiene dinero sale pronto del encierro; ¡eso sí, se queda sin el dinero!

Uno, muy convencido, me asegura:

—Si enviase el ministro una inspección con algunos diputados y periodistas que nos sirviesen de garantía para que estuviésemos tranquilos, sin el miedo de que después nos maten á palos, diríamos «muchas cosas»; diríamos «todos», «contaríamos» que aquí, desde aquí, hacemos muchos timos, estafas, muchos «entierros», y que el ochenta por ciento de los beneficios se queda en las manos de dos altos empleados de este penal.

Otro penado me pregunta:

—¿Está permitido en el reglamento de prisiones que se nos pegue?

—No; las penas corporales no existen en las naciones civilizadas.

El penado ríe.

—Pues aquí nos muelen á palos. Vea usted las estacas de los cabos de vara y los vergajos; todos tenemos cardenales en el cuerpo.

Un penado me dice:

—Pregunte usted de qué murió «El Moreno».

Yo pregunto al hijo del director:

—¿De qué murió «El Moreno»?

El hijo del director me dice:

—«El Moreno» cosió á puñaladas á un vigilante; era una fiera.

—Pero, ¿de qué murió?

—Pues el certificado de defunción dice «Depauperación orgánica».

El penado me dice:

—Murió de palos. El médico, señor Pla, que ahora está en la cárcel de mujeres de Barcelona, le asistió de las heridas y contusiones que tuvo. Luego le metieron en una casamata al lado de «la Siberia» y no le daban de comer. «El Moreno» ha muerto de las palizas que le dieron.

—Pregunte usted ¿por qué les dieron aquellas palizas tan enormes, como despedida, á los penados que enviaron á Tarragona?—me dice otro.

Otras denuncias me hicieron hasta que llegó el director...

Al «Duende de la Colegiata», uns penats, li parlaren de «la Siberia». No li ensenyaran —li deien. Per què?, va preguntar. Els presidiaris no responien. Allò era lo negre, lo obsessionadament negre, d'aquell falansteri trágic, d'aquell purgatori del crim. El nom ja ho deia lo que devia esser. L'argot presidiari havia concentrat en una frase totes les histories d'horror que corrien per aquella colonia del dolor. Els cops que aixequen en la carn bonys de sang presa, que fracturen brassos, que enfonzen costelles, que esberlen caps; les cadenes que, com si fossin una má de la mort, enganxen als condemnats a la paret; el cau pudent, ont no hi entrá més que un llunyá raig de llum y les immundicies humanes fan pensar als sentits en la fetor dels fossars. La Siberia!... Tal vegada algún presidiari amb vagues lectures sabia de la terra maleida, ont ha caigut, malgrat y haver dit en Dostoyeski que en ella hi va trobar la millor fusta russa, tot lo millor de la rassa moscovita. L'Empordá ja tenía la seva llegenda negra. El calabosso «cero» de Montjuic, saludava a «la Siberia», del Castell de Figueres.

El periodista, espectador d'aquesta crudeltat enorme, paria aixi:

«Se abrió la puerta de «la Siberia». Las dos hojas fuertes giraron. Una bofetada de aire fétido nos repugnó.

«La Siberia» es una habitación, una casamata, abovedada, de paredes desnudas. Una tronera de medio metro de alta por 10 centímetros de anchia es el único sitio por donde entra en «la Siberia» aire y luz. A lo largo de la pared estaban, de metro en metro, diecinueve hombres, semidesnudos, atados, como perros, con una cadena á las paredes; sujetos por una argolla que abrazaba los tobillos.

Cuando la puerta se abrió, todos á una se levantaron, cuadrándose militarmente, alineados, separados de la pared todo lo largo que les permitía la cadena.

Delante de ellos, tenían, doblados, los petates. En medio de la habitación, contra todas las reglas de la higiena, el zambullo les asfixiaba.

Aquellos hombres, más que hombres parecían espectros; blancos, demacrados, con la desesperación en sus ojos y la muerte en sus labios, aquellos desgraciados inspiraban compasión por criminales que fueran.

Había un silencio de muerte. Aquellos seres nos miraban con terror.

—¿Desde cuándo están aquí?

—Desde junio del año pasado.

Me horroricé. Diecinueve hombres vivían encerrados allí desde Junio del año pasado, comiendo pan y agua, «sin hablar». (En cuanto se oye hablar á uno se le aplican ¡doscientos palos! y si no se sabe quien habló, se apalean empezando por una punta y apaleando á los diecinueve.)

Un penado me dice:

—Los que han traído aquí los despertaron á media noche, les vendaron los ojos, y ¡de aquí no saldrán más que para el cementerio!

—¿Pero desde junio del año pasado?, pregunté yo.

—Y «sin hablar»...

—Sí.

—Pero, pregunto yo, ¿no dice el reglamento que el máximum de castigo en calabozo es de tres días?

—Sí.

. . . . . .

Aquellos 19 hombres callaban, cuadrados, en calzoncillos, temblando, sus rostros eran terribles; en todos las caras se veía la desesperación... habían visto salir de «la Siberia» cuatro compañeros. Entraron en junio 23!..

Después vienen els detalls, les converses amb els «siberians», els seus noms, les seves vides. A nosaltres no'ns interessen. No volem fixar aquí más que'l fet que fa cloure'ls punys de que'l sistema penal espanyol permaneix encara en l'época dels cástics corporals y de les reclusions aflictives. Ja no hi han galeres, però encara'l fuet del «bolitres»

L'obra del Centre Autonomista de Dependents

Un aniversari

Fa nou anys que una colla de joves catalanistes, dependents del Comers y de la Industria, sentint vibrar en llur cor l'entusiasme patriótic d'aquells temps, desitjant contribuir amb llur esfors a la grandiosa obra de la reivindicació patria, agermanaren en un moment solemne'ls sagrats ideals de Treball y Patria, creant una institució humil—tan sols eren vinticinc socis—el Centre Autonomista de Dependents del Comers y de la Industria.

Fou en aquells temps de romanticisme quan nosaltres somniarem amb un demá venturós pera'l nostre Centre, en profit de la obra lliberadora de la Patria... Fou llavors que amb l'esfors dels nostres pocs medis fundarem unes humils escoles, amb els socis més cultes per professors, y que avui tothom coneix amb el nom d'«Escoles Mercantils Catalanes». Lo que allavors era per nosaltres un somni, avui no es més que una ínfima manifestació de lo molt que hem sobrepassat a lo que no més era una quimera, un somni propri de la febre patriótica d'aquells temps. Y qui tenía de dirnos que la realitat havía de essernos tan propricia y que la nostra obra havía d'obtenir tan grandiós éxit y que avui tan magna, tan gran, sols la concebíem com el principi, la primera pedra d'una obra que ha d'ésser tan gran, tan, que potser mai será acabada! Tal es la missió educativa de les multituts que'ns hem empresa.

Nou anys de lluita persistent de creixent entusiasme, d'activitat inusitada; nou anys de fe inquebrantable, desafiant totes les malvestats y les baixes passions polítiques; nou anys de joventut esmersats en la creació d'una obra de gran profit pera la Patria; per això l'estimem tan la nostra obra, perque es filla dels nostres millors temps.

Quan una joventut se proposa contribuir amb eficacia al millorament del seu poble y té arrelada en son cor la fe, el bell optimisme amb el que tan grans coses poden ferse, l'éxit més falaguer corona la seva obra. Per això nosaltres, joves dependents, convensudíssims de quina es nostra missió, complint aquell deure ineludible de tota joventut, la lluita activa pera'l millorament del poble, hem anat laborant la nostra obra sense crits, sense escándols, serenament, convensuts que l'obra benefactora per la Patria es aquella que consisteix en l'educació de les multituts, preparantles pera les grans lluites de la vida pública.

Nostra fe es inquebrantable, creiem en nosaltres mateixos y en el nostre ideal, y per això posem tot el cor en nostra obra. Així l'hem vist creixer esplendorosament, y els vinticinc socis fundadors en nou anys s'han convertit en dos mil cinc-cents; de tres centes seixanta pessetes de lloguer anyal que fou el primer que pagárem, hem arribat a deu mil; les nostres «Escoles» compten amb vintidues assignatures confiades a un cos de vint professors y amb l'assistencia de més de mil deixebles; la nostra Secció de Socors Mutus, a la que sols hi pertanyen una part dels socis, y amb tot y subvencionar esplendorosament les diferents necessitats dels seus associats, compta amb un capital superior a trenta mil pessetes, etc., etc.

Veusaquí nostra fe, y no acaba precisament en la continuació, ja gens dificultosa, de l'obra nou anys ha comensada; el nostre somni es major, y com que comptem amb l'entusiasme d'aquests milers de joves aferrats a la nostra obra, y com que posseits de tan de optimisme tenim la virtut de convertir en realitat nostres somnis, el projecte ja madur, ja quasi suficientment laborat, l'Edifici social, prompte será un fet. Y llavors la nostra obra empendrá una ruta més gran, més esplendorosa; nostres «Escoles Mercantils Catalanes», les convertirem en Universitat Comercial Catalana, y a totes les manifestacions del nostre ésser, podrem donalshi aquella grandiositat que avui no podem per la manca d'espai en que ens hem de moure.

Sota'ls plegs de nostra senyera s'hi está formant una munió de joves coratjosos plens de fe, entusiastes, disposats a tots els sacrificis en bé de la Patria, joves catalans que senten ansies de laborar amb eficacia pera la perfecció y lliberació de Catalunya. Y el Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria, será una satisfacció immensa per l'éxit de la seva obra.

FRANCESC ROSELL

FILLS DE F. MAS SARDA
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100 y Obligacions Foment d'Obres, Carbons de Berga, Cotxes y Automòbils, Municipals y Ferrocarrils, venciment primer abril y paguem el cupó 17 de les Accions Foment de Obres y Construccions.

cau furiós en les espatlles nues dels galeots encadenats. Y això ens ho fan a Catalunya, a la qual diem sempre «dolsa», en les nostres Estranyes y a l'Empordà, terra de llibertat. Donchs, no seguirà, no seguirà. Ho impedirem en nom de l'humanitat, de Catalunya, de la pietat cristiana, de la llibertat que va creure acabar en 1889 amb els règims penitenciaris de dolor, del Jesús que impedia la lapidació dels delinquents, d'aquell Quixot que embestia'ls «cuadrilleros», de la nostra voluntat catalana, que no vol que's fassi de Catalunya, terra de patíbols, ni de torments.

El penal de Figueres torna a redressarse en la nostra vida. Aviam qui guanya, si aquesta vida o aquelles pedres ja ben negres com els verdancs dels «siberians».

JOVENTUT F. N. R.
"ELS GIRONDINS„

Secció de joves de l'"Ateneu Pi y Margall„

Avui, dissabte, a les dèu de la nit, celebrarà aquet Joventut un

GRAN MITING INAUGURAL

en son hostatge social "Ateneu Pi y Margall" de la Barceloneta.

Hi pendran part els següents oradors: J. Sansoli-Verdier, Esteve Gatuellas, Morales, Enric Vila, Andreu Nin, y Francisco Layret.

An aquest acte s'hi convida a totes les entitats d'U. F. N. R. y especialment a les Joventuts.

Notes polítiques

El Directori de la U. F. N. R.

Aquesta tarde se reunirá en el domicili del seu president, don Pere Corominas, el Consell general de la U. F. N. R., pera parlar d'assumptes polítics d'actualitat.

El melquiadisme

Llegim que alguns elements republicans que no pertanyen a cap de les tres fraccions constituides, volen publicar un manifest convocant al poble a un miting que vingui a esser el primer acte public que's realisi a Catalunya en pro del partit den Melquíades Alvarez.

Amb aquests elements que ningú coneix y que venen a esser com alló tan poc apreciable de les classes neutres y amb els possibilistes de Reus, ja anirá lluny el nou partit.

Ridícol, ridícol...

Ja'ns ho semblava que'ns divertiríem amb les baralles dels radicals. Se treuen els drapets al sol y ens enterem de coses sumament interessants. En el número d'ahir d'«El Intransigente», s'hi comenta un telegrama que enviá en Lerroux an en Balugera, que en nom de «La Rebeldía» li demanava un article, estant aquell a París. En Lerroux li contestá amb aquest telegrama heròic:

«Rebeldía». — Barcelona. — Balugera me pide artículo «Rebeldía». No tengo artículo disponible; tengo fusiles; si los necesitáis avisarme. — A. Lerroux.»

No sabem qué n'haurá fet el senyor Lerroux d'aquells fusells que tenía aleshores, la uns tres o quatre anys. No ho sabem, però ens ho pensem. Els haurá venut, com tantes altres coses...

Els carlins

Demá fan els carlins de Barcelona grans festes. Amb els diners d'una suscripció entre'ls correligionaris han comprat una rotativa pera «El Correo Catalán», y demá es el dia de inaugurarla.

Pera celebrarho dignament, han arribat diversos oradors carlins y entre aquests, «Don Dalmacio» y quatre capellans han omplert el programa d'un miting al Palau de la Música Catalana. Abans celebraran un bnquet al Prado Catalán y la benedicció de la nova maquinaria.

Amb els nous elements diuen els carlins que van a fer un gran diará. No hi ha cap dubte que podran fer-lo, si, com se compra ferramenta, poden comprar algunes plomes, que bona falta els fan.

"Jove Catalunya„

Demá, diumenge, a les onze en punt del matí, tindrá lloc la Junta general de constitució d'aquesta entitat en son hostatge social, Comtesa de Sobradiel, 10, primer.

La Comissió organisadora de l'entitat prega a tots els socis inscrits que no hagin rebut la circular-convocatoria, que's donguin per invitats y assisteixin puntualment a la reunió.

La Unió Catalanista

La J. P. de l'Unió Catalanista ha rebut de l'Orfeó Català de México una entusiasta comunicació, de la qual n'extraiem els fragments que segueixen:

«Plens de satisfacció hem llegit vostra estimada del 24 de febrer, a la que amb tot goig passem a respóndrer.

Permeteu us felicitem cordialment com a president d'aquexa Unió Catalanista per tan encoratjadora iniciativa en dur a cap una Assamblea Catalanista, secundada per tots els elements que composen el Nacionalisme Català.

Com molt bé suposeu, nosaltres no podem restar indiferents, y a l'adherirnos, plens d'entusiasme an aquest acte, us preguem ho feu avinent a tots els vostres companys de Junta.

Fem vots pera que de dita Assamblea ne surtin resultats ben profitosos per nostre nacionalitat.»

Pera que'ls representi senyalen el nomenament d'una distingida persona molt coneguda en el comers d'aquesta ciutat.

—Abans d'ahir se reuní en la secretaría de l'Unió Catalanista la comissió organisadora de l'Assamblea de Tarragona. Els reunits continuaren el canvi d'impressions sobre les bases a discutir en l'Assamblea, y quedaren en tornarse a reunir el dijous de la setmana entrant. No assistiren a la reunió els senyors Roca, Suñol y Abadal.

Les baralles radicals

Aun són els del districte IV que demanen l'acta an en Figueras, regidor radical per aquell districte.

La gaceta lerrouxista d'ahir publica els acords dels cassinets lerrouxistes d'aquell districte, d'haver vist amb disgust l'actitut del seu regidor, en Pere Figueras, portorbant el partit; considerarlo exclós de la seva representació al Municipi y donarlo de baixa en la llista de socis dels mateixos cassinets.

Tingué una segona part l'acord. Y fou l'anar, després de péndrel, a la Plassa Reial, esperar als dissidents y allí ferlos saber la decisió. No devíen esser gaire agradoses les paraules empleades, per quant originaren algunes bofetades y els insults del cas.

Sortosament la sang no arribá al riu, no se sab si perqué la policía hi intervingué o bé perqué en Figueras no's trobava amb tanta valentía com a Sant Feliu.

Portugal y "La Veu„

L'orgue regionalista no pot dissimular el seu odi al Portugal republicá. Quan no en els telegrames o en els articles editorials, és en les petites notes, que dona mossegades a la nació germana, desfiurada felisment pera ella de l'ominosa monerquía que sofría.

No parla mai «La Veu» de l'eximi federalista Magalhaes Lima, que no li avantposi alló del «gran mestre de la masonería». No hi fa res que sigui un xic ridícol retreure'l tópic de la masonería, bo en els temps den Balmes; amb tal de fer la nació republicana més aborrible a algun rector de poble o alguna beata de poques llums, se pot fins fer el ridícol.

Després torna a insistir en els assalts de redaccions reaccionaries, a lo qual ja contestavem díes enrera. Li cou a «La Veu» això dels assalts de diaris portuguesos; li cou y se'n recorda més d'aquells assalts que no pas dels propris.

Parla en Lerroux

Un periodista ha anat a interviuar al quefe dels radicals. En Lerroux ha parlat de diverses coses més o menys interessants. Sobre totes elles creiem convenient traslladar lo que pensa de la dissidencia den Lladó y Vallés. En Lerroux no li dona importancia an aquesta dissidencia, perqué está fonamentada en qüestions personals.

Afegí que deplorava les estridencies de llenguatge, tant dels ortodoxes com dels heterodoxes, en sos respectius diaris, no recordant que era ell qui havía introduit aquí principalment el léxic pintoresc y putiner dels periódics radicals.

Respecte a la política municipal reconegué l'exemperador implícitament l'immoralitat dels seus, quan digué que respecte a la moralitat ningú pot tirar la primera pedra, en lo qual s'equivoca lamentablement y judica, sens dubte, als altres pel sentir propri y l'exemple dels amics.

A la trascendental qüestió de la guerra africana, el seu gran amparador y defensor, li dedicá aquestes paraules de covarda condemnació y d'oposició hipócrita y tardana:

«La guerra del Rif no puede continuar y debe acabarse de un modo ú otro.

Hemos logrado que se vaya á la guerra africana sin ideal, sin esperanza de gloria ni provecho.

Es una guerra absurda. Nos hemos metido en una gazapera y debemos salir de ella de alguna manera, de la que sea, pero muy pronto.»

Un any endarrera aquestes protestes antiguerreres podríen haver convensut; ara no. Tothom está en el secret de certes actituts.

Per últim el senyor Lerroux, perfecte governamental ara, no vol violencies. Ell, ell mateix, diu:

«Debemos evitar todos que continúe la política de agresiones que se ha entronizado en nuestras costumbres políticas.

Lo qual en la seva boca es un sarcasme intolerable.

U. F. N. R. del Districte II

Avui dissabte, a les dèu del vespre, donará en aquesta entitat una conferencia nostre company de Redacció

Don Xavier Gambús

qui desenrotllará el tema: La por al ridícul.

ECOS

EL TEATRE CATALA, la simpática revista que tant enalteix als qui la redacten y als qui la confeccionan, dedica el número d'aquesta setmana an en Joan Maragall y a l'estrena de «Nausica».

Sortirá demá, será extraordinari y tot ell tindrá el valor d'un resum de quant en Maragall havía fet pel nostre art dramátic, ja traduint a Goethe, ja colaborant en tantes empreses artístiques dignes de recordansa.

Ompliran el número treballs exprofessos den Lleonart, den Carles de Fortuny, den Sucre, den Carrión, de l'Ors, den Malagarriga, etc., a més d'extensa informació gráfica, en la qual se reproduiran escenes de «Ifigenia a Taurida», quan se representá al Larinte, de «La Margarideta», estrenada al desaparescut teatre de les Arts, y de «Nausica», la qual ha donat motiu pera publicar en «El Teatre Catalá» més d'una vintena de fotogravats.

El bon gust dels amics que intervenen en aquesta Revista es garantía de lo que d'ells pot esperarse.

Ateneu DEMOCRACIA

Aragó, 153

Avui dissabte, dia 13, a les dèu en punt de la vetlla,

D. I. Ribera y Rovira

hi donará una conferencia subordinada al tema: De la monarquía a la República.

Congrés d'Higiene Escolar

Reunió de Seccions

SECCIÓ PRIMERA

Remuá les seves tasques ahir matí, baix la presidencia del doctor Guerra y Estapé, actuant de secretaris els senyors Velez y Llerena.

Fou posat a deliberació el tema quint, qual enunciat era'l següent: «Higiene especial dels internats. Higiene individual y colectiva. Desenrotllo físic. Idem intelectual. Programa higiènic y pedagógic que deu regir en els internats.»

El senyor Conder va llegir les conclusions a dit tema formulades pel ponent doctor don Rafel de Tolosa Latour y l'altre ponent senyor Ruiz Amado, les seves. Després de breu discusió foren refoses les dels dos ponents.

Se passá després a la lectura de comunicacions, algunes de les quals són treballs notabilíssims que honoren a la ciencia del nostre país. Les llegides en la sessió d'ahir foren les següents:

Una del doctor Suñé y Medan sobre'l tema: «Frequencia de la sordera y de les vegetacions adenoides a l'Escola.»

Altra del doctor Botey sobre «L'inspecció otológica de les escoles». Aquesta comunicació promogué una discusió en la qual hi intervingueren els senyors Font de Boter, Ferrando, Velez, Guerra y López Amo.

Altra del doctor Font de Boter, referent a «Vicis y defectes del llenguatge a l'escola amb sa relació amb l'Higiene».

Y, finalment, la del doctor Dolcet, sobre «L'Higiene de la visió a l'Escola».

SECCIÓ SEGONA

Com de costum, aquesta secció, de temes psíquics, fou la que estigué més animada.

Presidí la reunió el doctor Estrany y després de llegirse una notabilíssima comunicació del doctor Torras sobre'l registre biogràfic escolar, s'entrá a discutir el tema 12 que portava aquest enunciat: «Ensenyansa que respecte a les funcions sexuals deu donarse als nens y nenes desde'l punt de vista higiènic d'aquesta funció orgánica.»

La discusió d'aquest tema havia despertat gran expectació, vegentse tot seguit la divisió dels congressistes en dos grupus: l'un al costat del ponent del tema, doctor don Eduard Massip; l'altre capitanejat pel prebere senyor Ruiz Amado, pel doctor Anguera, de Sojo y alguns altres.

Les conclusions del ponent, doctor Massip, eren les següents:

«Primera. El problema de la educación sexual debe abordarse cuanto antes en las escuelas de España.

Segunda. La solución dada á este problema en el extrangero y los resultados obtenidos, son una prueba elocuente de su transcendental importancia.

Tercera. Los padres de familia son los más indicados para tratar esta cuestión dentro del hogar; pero como no suelen hallarse capacitados para ello, es de necesidad absoluta que se encarguen de dar estos conocimientos á los niños, los médicos escolares y los maestros; tratando los primeros el asunto en su aspecto biológico y fisiológico y los segundos en el moral y fisiológico.

Cuarto. La ley pedagógica de la adaptación ha de tenerse muy en cuenta para resolver el problema sexual dentro de la escuela.

Quinta. Mientras el niño y la niña no se aproximen á la edad de la pubertad, no convendrá iniciarles en los fenómenos corporales y psicológicos que, con su desarrollo sexual se relacionan.

Sexta. La estructura, desarrollo y funciones de los órganos sexuales, son ideas que deben adquirir los niños por intuición, es decir, observando y comparando las funciones reproductoras de los animales y vegetales.

Séptima. Debe procurarse por todos cuantos se preocupan del bien de la humanidad, que el Estado declare oficiales las asignaturas de Pedagogía sexual é Higiene sexual.»

Les conclusions dels congressistes de l'altre grupu, eren aquestes:

«Primera. Es necesario que los pedagogos y moralistas estudien seriamente el problema de la «Educación sexual», sin precipitarse á formular soluciones inspiradas en criterios parciales.

Segunda. La diversidad de soluciones propuestas en el extranjero, y el descontento que allí reinó acerca de los resultados obtenidos, deben movernos á proceder con suma cautela en un terreno donde los yerros son irremediables.

Tercera. De la instrucción sexual no puede esperarse la «inmunidad» contra los peligros de impureza; sino solo la defensa contra las maliciosas «seducciones», las cuales han de ser más dañosas para el niño que no está debidamente prevenido.

Cuarta. Esta «instrucción» no puede, por consiguiente, tener sinó carácter «subsidiario».

Quinta. Las personas llamadas á guiar al niño en esta delicadísima materia son: a) los padres honestos, b) para el niño católico, el director espiritual, c) el médico y el maestro, generalmente á petición de los padres.

Sexta. Esta instrucción nunca se deberá dar á las clases en común. Pero puédense dar en ellas los conocimientos de Fisiología que se juzguen conducentes y libres de peligro para la inocencia de los niños.

Ramón Ruiz Amado, doctor José Blanch y Benet, doctor Bassols y Prim, J. M. Anguera de Sojo, J. Guerra Estapé, Jesús M. Bellido.

Barcelona, 10 de abril de 1912.»

No cal dir que's produiren apassionades discusions, les quals emprò, no's sortiren generalment, del terreny científic. El president, doctor Estrany, se vegé obligat a fer algunes molt oportunes consideracions pera orientar la discusió, en la qual hi intervingueren les senyores Carme Karr y T. Sais y els senyors Ruiz Amado, Porqueras, Blanch, López y Langlois du Feu, no posantse, com era de suposar d'acord, per lo que avui continuará la discusió del tema, que es el «clou» de la sessió.

SECCIÓ TERCERA

Fou presidida pel senyor Gispert, actuant de secretari el senyor Sugrañes.

Llegida y aprovada l'acta de la sessió anterior, el senyor Cuevas va llegir una comunicació del senyor Rincón, que feia referencia al tema 20 sobre «Visibilitat del material escolar d'ensenyansa», y tot seguit fou posat a deliberació el tema 17, sobre aquestes materies:

«Iluminació natural y artificial dels edificis escolars y especialment de les aules. Medis d'aconseguirho en la direcció, intensitat y quantitats especials exigides per la Higiene».

Hi havia dos ponents pera aquest tema: els doctors Verderau y Palomar de la Torre, cada hu dels quals presentá les seves respectives conclusions. Y no trobantles els congressistes contradictories y sí ben encertades les d'un y altre, les aprovaren sense esmenes, aixecantse tot seguit la sessió.

El Jurat de l'Exposició

De nou al dotze del matí estigué oberta en la secretaría de l'Exposició Internacional d'Higiene Escolar y Nacional de treballs escolars, celebrada amb motiu del Congrés, la votació pels congressistes del jurat calificador de l'Exposició.

Prengueren part en la votació uns 400 congressistes, la majoría dels quals delegaren son vot en algún company. N'hi hagué de aquests que votá amb nom de 50 o 60 congressistes.

Lluitaren diverses candidatures y a l'acabarse l'escrutini, a quarts de dues, se vegé que triomfaren els següents candidats: senyora Casagemas de Llopis (per unanimitat), y senyors Brugada, Prats, Tolosa, Artigas, baró de Bonet, Calleja, Isern, López Amo, Prieto, Miras, Carulla, Manet, Cornet y Concha.

Banquet

En honor dels congressistes y en obsequi especialment dels periodistes que han fet la informació del Congrés, el Comité d'aquest doná al mitgdia un banquet en l'acreditat restaurant Mundial Palace.

Els entusiats foren una xeixantena, essent presidits pel doctor Mer y Güell, vispresident del Congrés, el secretari d'aquest, doctor Anguera de Sojo, y distingits ponents y congressistes, entre'ls quals hi vegerem als doctors Guerra, Torras, Raduá, Maciá, professor senyor Jorí y altres.

Enllestit el selecte menú servit pel réstaurant, pronunciaren breus paraules els senyors Guerra, Raduá, Massip, Maciá, Mer y Güell y nostre company en la prempsa, senyor Costa y Deu.

El doctor Mer y Güell, en son breu y eloqüent parlament, exposá ben bé el valor de l'actual Assamblea, dient que no s'intenta amb ella més que fer opinió, crear ambient en nostre país sobre aquest problema tan trascendental y tan abandonat entre nosaltres, de l'higiene a l'escola, pera que aquesta formi ciutadans forts d'inteligencia y de salut. Y com que pera aquesta tasca el més útil medi pot esser la prempsa, que aquí, com arreu, es la que forma o dirigeix l'opinió, heusaquí perqué — digué — les nostres principals atencions han d'esser pera la prempsa, y també pera ella el nostre preg pera que'ns ajudi y encoratgi.

No podíen tan belles y corteses paraules passar sense la deguda correspondencia, y per això el senyor Costa, en nom de tots els periodistes presents, s'aixecá pera remerciarles y pera prometre la cooperació solicitada.

Conferencies

Per indisposició del doctor D. Andreu Manjon, se tingué de sospendre la conferencia que havía de donar ahir a la tarde dit senyor, en la R. A. de Medecina y Cirugía, aplassantse pera un altre día dels que estará oberta l'Exposició.

—Aquesta tarde, a les sis, el doctor Guerra y Estapé donará una conferencia sobre materies tractades en el Congrés, en el local de l'A. y L. de Ciencies Médiques de Catalunya.

Sessió de clausura

La sessió de clausura del Congrés tindrá lloc aquest vespre en el local del Colegi de Metges (Plassa de Catalunya, 9), en comptes d'esser en el Saló de la Reina Regent, com s'havía dit.

El festival de les Arenes

Fou una festa hermosíssima, la d'educació física, celebrada ahir a la tarde a les Arenes de Barcelona, en obsequi dels congressistes.

La festa fou organisada pel professor de gimnasia don Jaume García Alsina, director de l'Institut Higiénic Kinesiterápic y hi prengueren part els deixebles que dit senyor instrueix en diversos colegis de Barcelona, formant un conjunt de 1,500 alumnes de totes les edats y de un y altre sexe.

Va comensar la festa a dos quarts de quatre en punt de la tarde, estant la Plassa completament plena amb els congressistes y les llurs families y les dels deixebles. Els individus del Comité Executiu del Congrés, ponents y congressistes més distingits ocuparen tres llotgetes.

La festa consistí en tota mena de jocs deportius, la vistositat y elegancia dels quals captivaren l'interés dels espectadors, en el convenciment dels que el sanitós deport gimnástic adquirí grans prestigis.

La banda del batalló de cassadors d'Alba de Tormes, dirigida per don Rafel Coma, acompanyá alguns dels exercicis, alegrant també'ls intermedis.

El públic, que no's cansá d'aplaudir, y amb molta justicia, als deixebles y a son inteligent director, senyor García Alsina, sortí molt satisfet de la festa, la més popular y simpática y de més agradable record de quantes s'han celebrat amb motiu de l'actual Congrés d'Higiene Escolar.

Programa pera avui

A les deu del matí: Reunió de les seccions. — A les dotze: Sessió plenaria pera fixar el lloc y la data del segon Congrés y votar les conclusions del primer. — A les tres de la tarde: Visites als colegis de Barcelona. — A les sis: Conferencia del doctor Guerra Estapé a l'A. y L. de Ciencies Médiques de Catalunya. — A dos quarts de deu del vespre: Sessió de clausura del Congrés en el Colegi de Metges.

Rotlletí del Treball

De los vagues

S'ha acabat la vaga dels obrers cotxers. Ans d'ahir, en l'acostumada reunió que celebraren els vaguistes en l'estatge de «La Fraternal», el president d'aquesta, company Martí, va exposar clarament els treballs realisats per la Junta desde'l comensament de la vaga y va proposar a la Assamblea que's nomenés una comissió pera que vegés el medi més convenient de solucionar el conflicte.

Havent sigut acceptada la proposta de la presidencia per unanimitat, se procedí a la elecció dels individus que havíen de formar la comissió esmentada, essent elegits els companys Francisco Martí, Francisco Berenguer, Jacinto Corominas, Joan Miró y Anselm Buixens, als quals se doná ben amplies facultats y plena confiansa pera resoldre.

Els comissionats se reuniren tot seguit amb la Junta de la societat «La Fraternal», y segurament deurien estimar agotades les energies y medis de resistencia dels vaguistes, per quan decidiren aconsellar an aquests la tornada al treball.

Y el consell fou seguit per la majoría. En efecte, ahir a la tarde se presentaren a les seves respectives cotxeres uns 200 dels antics vaguistes, firmant els contractes individuals de treball que exigíen els patrons y renunciant, per tant, a la condició que imposaven de que en les contractes hi intervingués la societat obrera «La Fraternal».

El conflicte dels cotxers comensá, com se recordará, en forma de «lockout» el 17 de janer passat, durant aleshores 15 díes.

Després hi intervingué la ponencia municipal, renunsise tranzitoriament el treball fins que'l 7 de febrer tornà a esclatar el conflicte, ara amb carácter de vaga general dels obrers, durant fins ahir, y, per lo tant, uns dos mesos.

Els esquirols que substituiren en algunes cases a cert nombre de vaguistes, continuaran en sos llocs.

Han vensut, donchs, els patrons, encara que l'impressió es de que la victoria d'aquests, injusta a tot serho, no será gaire duradera. Lo que'ls cal fer als obrers es enfortir son Sindicat y les seves caixes de resistencia y no deixarse dur pels ridícols apóstols de la acció directa, amb els procediments de la qual mai triomfaran.

—Además dels cotxers, tornaren ahir al treball els vaguistes tintorers que estaven en vaga en quatre cases, y els cilindraires de la casa Andreu Vidal y Companyía, que estaven en vaga per haver sigut despedit un company.

—Aquest vespre, a les nou, celebrará reunió extraordinaria la societat dels lampistes, llautoners y llamers, pera tractar, entre altres assumptes d'interés, de la vaga de la casa Agell y Vidal.

—A Palafrugell s'han declarat en vaga els obrers de la fábrica suro-tapera del senyor Cosme, pera protestar del despido injustificat d'un company, fet per l'encarregat y a l'hora dels mals tractes que aquests, segons sembla, els hi donava.

Reunions

L'Associació d'Auxiliars de Farmacia celebrará Junta general ordinaria avui, a les onze de la nit, en son estatge, Sant Pau, 77, primer.

—La societat de dependents del ram de pompes fúnebres, invita a tots els socis y no socis a la reunió general extraordinaria que se celebrará dilluns a la nit, en son estatge, pera tractar assumptes d'interés pera la classe.

De la vaga de cotxers

«La huelga de cotxeros y una de sus consecuencias». Aquest es el títul d'una intencionada y humorística postal, deguda a la ploma del conegut dibuixant D. Masgaumierg. y que un grupu de cotxers posa a la venda al preu de 10 céntims una, destinant el total de lo que's recaudi pera els companys que se troben en vaga forsosa.

Pera els corresponsals y venedors, el paquet de 25 postals 2 pessetes.

Les demandes, al carrer d'Aribau, 21, interior, societat d'obrers cotxers «La Fraternal».

Teatres y Concerts

ELDORADO

Avui tindrá lloc al Teatre de Catalunya (Eldorado), l'estrena de la tragicomedia en un acte y en prosa, original del celebrat autor Pau Parellada, «La forastera», que será desempenyada amb arreglo al següent repart: «La forastera», senyoreta Fremont; «Sor Creu», senyoreta Castejón; «Galcerá», senyor Tor; «Cendra», senyor Barbosa; «Hilari», senyor Bergés; «Lafargue», senyor Capdevila; «Cosme», senyor Bardem; «Octavi», senyor Guixer; «Eustaqui», senyor Galceran; «Joan», senyor Donato; «Pere», senyor Martori.

NOVETATS

Les tres funcions que donará en aquest teatre l'eminent actor Le Bargy junt amb Mlle. André Méry, els dies 22, 23 y 24 de l'actual, seran un veritable aconteixement. Les obres que anuncia «Le Marquès de Oriola», den Lavedan; «Cyrano de Bergerac», de Rostand, y «Après nous», den Bernstein, són tres creacions dels esmentats artistes.

CÓMIC

L'èxit alcansat per la nova opereta den Jean Gilbert, autor de «La Casta Susana», titulada «La mujer moderna», les representacions de la qual se compten per plens, obliga a donarla en les tres seccions del diumenge. L'interpretació que'ls artistes d'aquest teatre donen a la más graciosa de les operetes, fa que l'èxit se consolidi a cada representació. Nostra enhorabona a la empresa del más distingit coliseu del Paralel.

CONCERT

Diumenge vinent, a les onze del matí, el mestre Goberna donará una audició de orga en el Palau de Belles Arts, dedicada a l'eminent mestre Pedrell.

El programa estará exclusivament compost pels grans chorals y altres fragments de «Els Pirineus».

SOCIETATS

Un dels nostres más distingits aficionats, en Ramón Alfocea, celebrará la funció del seu benefici demá, diumenge, a les quatre de la tarde, en el teatre de l'Orfeó Barcelonès, carrer Nou, 26, principal.

Les produccions que ha escullit el jove actor són «Un pronunciamento», «La cartilaginotulgia» y «Les Carolines», obres en les quals el distingit beneficiat hi posa de relleu les excelencies d'una interpretació justa y acabadíssima.

No dubtem que aquesta funció constituirá un homenatge de simpatía que'ls seus admiradors y amics rendiran al senyor Alfocea, com a premi a la seva discreció y al seu talent.

Del Govern civil

Els jaumistes

El duc de Solferino va visitar ahir al governador, demanantli permís pera acompanyar, en grupu, als senyors Salaberri y Bilbao, que arriberan demá a Barcelona, desde'l Baixador del passeig de Gracia a la plassa de Catalunya, y a posarli en coneixement la celebració d'una vetllada y de un banquet.

El governador va dir als periodistes que respecte la manifestació que ha d'acompanyar als arribats no l'autorisaria, però que no posaria cap obstacle a que'ls senyors Salaberri y Bilbao fossin rebuts per sos correligionaris.

Visites

Van visitar ahir al governador el diputat a Corts senyor Ventosa y Calvell, per un assumpte de sanitat de Blanes, y els diputats don Jaume Carner y senyor Sagnier, per assumptes dels respectius districtes.

Banquet

Ahir migdia el governador va assistir al banquet amb que la Junta de Protecció a l'Infancia obsequiá al senyor Tolosa Latour.

L'acte se celebrá a la Maison Dorée.

Sonàmbula

La policía ha practicat un registre a casa d'una senyora coneguda amb el nom de Alzisku, el qual ha donat per resultat la troballa de gran nombre de prospectes en francès, en els quals s'anuncia com a sonàmbula, y tres rotlos de paper amb vaticinis de sort, escrits en francès.

La senyora y lo trobat han anat al Jutjat.

Festes y Sports

Ball

Avui se celebrará a l'Ateneu Obrer del districte II el ball amb orquestra que tenía organisat pera Pasqua en obsequi als senyors socis, llurs families y amics, essent gratuit mitjansant invitació que's pot recullir a la secretaría de la secció de Beneficencia.

Sardanes

En el Centre A. de D. del C. y de la L. demá, a les deu de la vetlla, amb motiu de celebrarse el nové aniversari de la fundació del Centre, la cobla «La Principal barcelonina» donará en son hostatge social (Comtal, 35), una audició de sardanes baix el següent progarma:

«La cistella enflocada», Rigau; «Rondalla», Morera; «Esclats de joia», Serra; «Margarida», Vicens (Xaxu); «Lluny de la patria», Casademont; «Solidaritat de flors», Lamote; «Catalunya», Morera.

INFORMACIO DE BARCELONA

El Centre de Cobradors y Mossos de la Banca, Industria y Comers, convoca als seus socis a la reunió general, que tindrá lloc el próxim diumenge, día 14, a les quatre de la tarde, en son local social, Mercaders, núm. 26, principal.

L'Agrupació cómic-dramática Talia Jova, que dirigeix en Josep B. Solá, diumenge vinent, día 14 del corrent a la vetlla, donará una funció teatral al local de la Societat Recreativa «La Familia Catalana», Universitat, 83, posant en escena'l drama de l'immortal «Pitarra», «Les joies de la Rosera», y la comedia en un acte den J. Armengol, «Un bon debut».

A l'Unió Industrial, Alvarez, 6, el professor de Tecnología, don M. Massó y Llorens, hi donará demá, a les quatre de la tarde, una conferencia pública, ilustrada amb projeccions, sobre aquest tema: «La resistencia dels fils».

El doctor don Miquel Camps, donará avui, a les deu de la vetlla al saló d'actes del Centre Autonomista de Dependents del Comers y fle l'Industria, una conferencia pública desenrotllant el tema: «Higiene de l'individu; malaltíes sexuals contagioses».

—La descoloració dels llavis y genives, de la cara y de la pell, en la cloroanemia, desapareix amb el «Dinamógeno Saiz de Carlos», que es tónic reconstituient.

Convocats per l'empresa del Teatre de Natunalesa de La Garriga, se reuní ahir en el Círcul de l'Unió Mercantil, la Junta de participacionistes de la representació de «Flors de Cinglea, donada en dit poble'l 3 de setembre últim. Se llegiren els comptes detallats que han sigut reunits en un elegant fascicle imprés en l'important imprempta l'«Académica» y foren aprovats per unanimitat. Seguidament se repartiren els remanents que faltaven pera retornar íntegralment el capital als participacionistes.

Amb tal motiu els reunits manifestaren la més favorable impressió respecte de l'éxit alcansat per aquella festa.

Amb motiu de l'exposició general d'Estudis Iluars que tindrá lloc a l'Universitat, orga-

Básculas-Caixes Pibernat pera Cabals Avinyó, 8-10

JO RECOMANO SEMPRE PERA CURAR LES MALALTIES NERVIOSES

Elixir Polibromurat Amargós

que calma, regularisa y fortifica els nervis

Universalment recomanat pels metges més eminents

La seva acció es ràpida y meravellosa en la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histerisme, Insomni, Convulsions, Vèrtic, Jaqueca (migranya), Coqueluche (catarro dels nens), Palpitacions del cor, Tremolins, Deliri, Desvaneixements, Perdua de la memoria, Agitació nocturna y tota classe d'accidents nirviosos

Farmacia del Dr. Amargós, Plassa Sta. Agna, 9

Unissada per la Societat Astronómica de Barcelona, alguns socis han organisat una exhibició de treballs meteriológics fets a Espanya.

—Avui, dissabte, a les sis de la tarde, obertura de la segona exposició en genres de la passant temporada, pera cavallers y nens, en la gran «Sastrería Modelo», Rambla de Canaletes, 11.

Del cónsul de la República del Panamá en aquesta ciutat, havem rebut la següent comunicació:

«Sr. Director d'EL POBLE CATALÀ: Presente.

Muy señor mío: Según un cable que he recibido del señor Secretario de Relaciones Exteriores de la República que tengo el honor de representar, es absolutamente falso el telégrama de París, que publicaba el periódico de su digna dirección en la edición de ayer, referente á la destrucción de varios pueblos de aquella República de una erupción volcánica, haciendo ascender las víctimas á millares.

Ruégole se sirva rectificar dicho telégrama, por cuyo motivo le quedará sumamente agradecido s. s. q. b. s. m., Vicente Vilarta.»

La Secció de Ciencies Naturals del Club Montanyenc, celebrará una excursió geológica a la base del Tibidabo, demá diumenge, al matí. Sortida: a les set de l'estació de Sarrià. Als aquesta excursió hi poden assistir tots els aimants de la Geologia.

Demá, a les onze del matí, en el local de l'«Agrupación Normalista», saló d'actes de l'Escola Normal de Mestres, hi donará una conferencia'l professor de la mateixa, don Josep Juncal, desenrotllant el tema: «Orientació científica de la Pedagogia».

—A l'entrar a la primavera, els habitants de totes les grans ciutats, se pregunten: «Ont passarem l'istiu?...»

Els veritables barcelonins, amants de nostra hermosa ciutat y coneixedors dels seus inagotables recursos, se contesten: «Ens quedarem a Barcelona, ont tenim una platja espléndida y una muntanya com no n'hi ha cap més, amb Establiments com els de LA RABASSADA, ont satisfem comodament nostres necessitats d'expansió, d'aire pur y de confort.»

El Colegi de Mestres titulars privats, no celebrará aquest mes sessió reglamentaria, en virtut de l'extraordinari treball que sobre la major part dels colegiats pesa en l'Exposició de Belles Arts, així com per no haverhi cap assumpte d'importancia de que tractar.

De l'Ajuntament

Consums y Escorxadors

Reunida la Comissió de Consums, baix la presidencia del senyor Rosés, ha acordat aprobar 14 aprenents de segona a primera classe, essent anulada una proposta d'aprenent per excedir del número reglamentari.

La d'Escorxadors ha acordat estudiar l'arreglo de la nau del bou, suspenent entre tant la col·locació de vies.

El senyor Matons ha parlat de la conveniencia d'utilisar uns pous que hi ha amb aigua molt abundanta a l'Escorxador General, puig sembla que hi ha qui té interés en destorbar aquest propósit sempre que s'ha posat de manifest, lo qual fa que'ls pous restin inútils... y que l'Ajuntament gasti en aigua 65 pessetes diaries.

El descans dominical

El dilluns a la nit han de reunirse al domicili del senyor Sostres els delegats de l'Unió Gremial y dels dependents pera tractar del descans dominical.

Colonies escolars

S'ha constituit la comissió de colonies escolars, essent designats el senyor Ballester, com a tresorer; el senyor Ripoll, pera relacionarse amb els arcaldes respecte als locals d'instalació, y el senyor Juncal, pera entendres amb les companyies carrilaires.

De la Reforma

Ha sigut entregada a l'Arcaldia una instancia firmada per molts industrials y veins dels carrers propers a la via Laietana (Reforma), en la que demanen que s'habilitin passos provisionals a través de les obres del túnel pera facilitar l'accés d'una part a l'altra.

Diverses

El senyor Nualart ha entregat a l'arcalde un exemplar de la Memoria «Formació dels preus de les carns», del senyor Algarra Posàus, la redacció de la qual li encarregá aquell regidor, degudament autorisat per la Comissió d'Hisenda, quan, fa algun temps els abastexedors volien aumentar el preu de l'article.

—La d'Ensanxe ha nomenat als senyors Ripoll, Pich, Gassó y Martí y Ferrer y Vidal, pera formar part, junt amb els que designi la Comissió de Foment, de la ponencia que té d'estudiar quins són els empedrats y afermats que convenen més a la ciutat, dels que hi ha propósit de construir.

—L'oficina d'U. y O. ha remés a la Comissió de Foment els plánols de dos orinadors subterránis pera emplassar a la plassa del Palau. També dictamina que la font d'aquell punt hauria de tenir dues aixetes.

—El metge municipal doctor Soley, que havia de marxar a Roma, a fi de llegir y sostenir una de les ponencies del VII Congrés Internacional contra la Tuberculosi, al qual hi portava la representació de l'Ajuntament y la del Patronat de Catalunya contra la Tuberculosi, s'ha vist precisat a desistir del viatge per haver sigut operat d'un flemó difós a l'avantbras dret.

—El senyor Muntañola ha recorregut part de la línia fiscal pera comprovar algunes denuncies formulades.

A conseqüencia d'aquesta inspecció s'incoaran alguns expedients.

—S'ha acabat la carretera del Torrent den Mandri, carrer del Fresser, y comensará a prestar servei així que's fassi la recepció de les obres.

—Ha complimentat a l'arcalde el cónsul general dels Estats Units, Mr. Harry H. Morgan y el visconsul Mr. Charles Hahn Albrecht.

Publicacions

Heusnqui el sumari del número d'abril del «Resumen de Agricultura»:

«La huerta valenciana. — P. P. La Federación Agrícola Catalana-Balear. — N. Gasela de los Salmones. Portainjertos más adecuados para los terrenos calizos y secos. — Defensa de la viña contra los pedriscos mediante los Niágaras eléctricos. — Ignacio V. Clarió. Las razas bovinas. — Leandro Navarro. La lucha contra los insectos de la especie «Phloeothrips oleae». — Información sobre las sociedades agrarias de compra en Italia. — La condición de los obreros agrícolas en Suecia. — Doctor José R. Serres. Higiene de los productos de lecheria. — Bibliografía. — Problemas agrícolas. — Notas útiles y actualidades. — Información y crónica. — Revista comercial.»

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
Y TELEGRAF

Madrid, 11, de9 mati a 10 nit.

La prempsa de Madrid

La «Gaceta»

Publica:

Decret d'Estat, Gracia y Justicia, Guerra y Governació, ja comunicats.

Reial orde d'Hisenda resolent l'expedient instruit a fi de determinar l'alcans de l'impost del consum de gas pera la calefacció, establert per l'article primer de la llei de 18 de mars de 1900.

Resolent una consulta formulada pels ferrocarrils de Madrid, Cáceres y Portugal, solicitant aclaració a la data desde lá que deuen considerarse les faves seques exemptes de l'impost de transport.

Ampliant amb nous nomenaments la Junta organisadora del IV Congrés Internacional d'educació popular.

Modificació dels plans d'ensenyansa pera estudis mercantils.

Anunciant que'l Govern d'Italia ha declarat que'l bloqueig que ve exercint al litoral otomá del Mar Roig, a partir del 8 del corrent, s'extén desde Raisija fins al punt de la costa Nord de Chin.

Aumentant en 30,000 pessetes la consignació pera la conservació de carreteres de la provincia de Barcelona.

Aprovant la transferencia de la concessió d'una línia aerea de transmissió d'energia eléctrica d'alta tensió, feta a favor de don Angel Ferrer Grius, en 3 do maig de 1909 pera travessar el riu Llobregat, en terme de Castelgalí, a favor de la Companyia anónima Manresana d'Electricitat.

"El Imparcial„

Publica avui el tercer article den Gasset «En torno de la crisis». El dedica als fiscals parlamentaris y diu que avui consagrará alguns comentaris a l'ausencia de justicia a la nostra nació.

Recordará'l lector, diu, cóm se demostrá en el Parlament la falsificació d'una acta que otorgá un lloc en el Congrés; cóm s'acreditá gran contradansa de magistrats en la Audiencia de Córdoba, sotmetentla per interés l'influencia, política y quins embolics van ferse en les llistes de Jurats; y cóm se retrassá anys y anys la qüestió del procés del «Ratón Pelao». Acabada la discusió parlamentaria sobre aquest assumpte quedava la vista del procés, que corresponien catorze anys de presiri pera'ls autors materials de la falsificació. Heusaquí els fets, segueix dient en Gasset:

Era inexcusable celebrar la vista, demorada casi tant com la nostra reconstitució interior, y la vista's celebrá en desembre del 1906.

Comensá l'acte, y acabada la prova, el fiscal, amic y condeixeble dels senyors Sánchez Guerra y Barroso, segons afirma en carta que tinc en mon poder un diputat de l'actual majoria, sotirá l'acusació.

Va tocar el torn a l'acusador privat, qui, després d'acreditar el manifest delicte, mantingué les seves conclusions que implicaven 14 anys de presiri pera'ls processats.

Va parlar despres l'advocat defensor, y, a poc de comensar la seva oració, demaná la sospensió de la vista fins al dilluns próxim.

En altres ocasions, y tractantse d'assumptes de menor importancia, s'havien habilitat els dies festius pera ultimar un procés. Aquí se sospengué la vista fins al dilluns. Convenia utilisar el descans dominical.

Evidenciat per l'acusació privada'l fet delictiu, era inevitable la condemna. Lo contrari hauria ocasionat protestes clamoroses. Qué fer? El conflicte era insoluble. Havia, per tant, que acudir a les persones més autorisades de la cort. Funcioná rápida y eficasment y se donaren cita a Madrid l'acusador privat marqués de Cabra, l'actual diputat a Corts senyor Fernández Giménez y el senyor Ruíz Frías, quefe de la política del senyor Sánchez Guerra a Baena.

Aquests y altres senyors que residien a la cort se reuniren. Ont creurás, lector? A casa y baix la presidencia de l'allavors ministre de Gracia y Justicia.

Relata lo tractat en aquesta conferencia posant el relat en boca d'un concurrent.

A casa del senyor Barroso, que era allavors ministre de Gracia y Justicia, diu el concurrent de referencia, se tractá de la manera de tranzigir en l'assumpte. El marqués de Cabra y jo erem oposats a la tranzacció proposant aquell que s'apiassés pera un altre quatrimestre la vista de la causa. El senyor Barroso s'oposá an aixó, convidantme a mí que indiqués la línia de conducta com advocat en exercici.

Vaig proposar que'l senyor Sánchez Guerra dirigis una carta al marqués de Cabra assumint la responsabilitat de la falsificació y també s'oposá an aixó el senyor Barroso.

Per fi, se convingué en que'ls processats confessessin son delicte en una carta dirigida al marqués de Cabra, garantisant la utenticitat d'aquesta carta uns caracterisats amics del senyor Sánchez Guerra que eren aleshores el president de la Diputació de Córdoba, don Rafel Conde Giménez y don Francisco Trias, diputat provincial, després per Cabra.

Per virtut d'aquesta carte presentaria el marqués un escrit desistint de continuar essent part en la causa.

En l'escrit que havia de presentarse a l'Audiencia no's podia fer una afirmació tan categórica y s'utilisá l'eufemisme de dir que els processats van escriure una carta al querellant fent tals manifestacions que l'obligaven per dever de conciencia a retirar la acusació. Peró'l querellant que una vegada confessat el delicte no tenia interés en qué fossin a presiri els instruments inconscients de la falsificació, no volia tampoc que pesés sobre ell la responsabilitat moral de l'impunitat de tan greu fet delictiu y estampá en son escrit a la Sala les següents frases: Satisfet el meu representant amb les particulars manifestacions dels processats, res hi ha que obligui a seguir sostenint l'acusació y com abans d'aquest acte retirá la seva'l ministeri fiscal, que sobre ell recaigui les conseqüencies de l'impunitat en nostra asseveració de l'existencia del delicte.

La Sala possa dócilment per aixó y va venir el sobreseiment dels processats.

Qué't sembla, lector, d'aquesta intervenció de pacifisme del ministre de Gracia y Justicia en assumpte de tanta trascendencia pera un cunyat seu?

La carta que tinc d'un diputat de la majoria assistent a la reunió que va presidir en son propri domicili el ministre; una segona carta d'altra respectable personalitat que va concórrer també a la junta y ont se refereix puntualment la fórmula y la confessió dels processats; el plec de la causa ont consta l'escrit fill llegitim de la consabuda fórmula, y per fi altres papers que si les necessitats del debat ho exigissin s'ostentaran davant del públic pera testimoniar que dels dos grans fonaments socials, la familia y el dret, el primer d'ells ha contret amb un ministre majors deutes de gratitut que'l segon.

La reforma dels Codis

Avui s'ha reunit novament en el Consell Suprem de Guerra y Marina la comissió que entén en la reforma dels codis de les jurisdiccions especials.

Ha presidit la reunió el president del Consell Suprem de Guerra y Marina y hi han assistit tots els vocals excepte'l general Marvá, que segueix malalt.

En la reunió s'ha tractat de la qüestió de competencia.

Les reunions seguiran celebrantse amb molta freqüencia.

La Comissió hullera

En una de les seccions del Congrés que ha reunit la comissió de diu Cambra que entén en el projecte de llei sobre protecció a l'industria hullera nacional.

El president de la comissió, don Tesifont Gallego, llegí una Memoria sobre la producció, consum y transport de carbó.

Segons la Memoria, hi ha 3,668 mines de carbó sense explotar y a Espanya no hi ha cap tren de sondeig.

Després el secretari de la comissió llegí un resum de les informacions que s'han rebut.

Dimars se reunirá novament la comissió pera redactar les conclusions que entregará al Govern.

Els lerrouxistes

El senyor Solillas ha repetit avui que'ls radicals celebraran aviat un acte polític.

El senyor Lerroux exposará diversos punts de la política de l'actual régim.

L'acte no s'efectuará a Madrid ni a Barcelona.

De pressupostos

El ministre d'Hisenda ha manifestat avui que segueix rebent els pressupostos dels diferents departaments ministerials, tornant els que porten aumenta, pera que aquests desapareixin, de conformetat amb l'acord del Consell de ministres d'introduir les majors economies possibles.

En Sánchez Guerra y els articles den Gasset

Un periodista ha visitat a l'exministre conservador senyor Sánchez Guerra, pera conéixer la seva opinió sobre els articles que publica en «El Imparcial» el senyor Gasset.

Ha dit el senyor Sánchez Guerra que si se suscita la qüestió en el Parlament, parlará; peró que ara no dirá res.

Al redós de la mort y ressurrecció del papa

En Canalejas diu que no hi tornará méa. - El papa está bó

En Canalejas ha comentat avui la seva entrevista amb els representants de la prempsa disculpantse de la nova que ahir va donar relativa a la suposada mort del papa.

Jo, deia'l senyor Canalejas, me resigno als fallos y respecto'l dret de censura que tots tenen sobre'ls meus actes públics.

L'amabilitat que amb vostés vaig tenir avensantlos una nova pera posarla al seu punt, la pago un xic cara; peró no ho farè méa.

La cosa no mereix que li dediquem gran espai, peró sí un moment d'atenció pera fer constar, car aixó m'interessa molt, que ahir no'ls vaig dir a vostés que fos oficial la nova de la mort del papa; ans al contrari, vaig manifestar que la nova que'ns trametia'l marqués de González acusava un perfecte estat de salut del pontifex.

Una carta arribada ahir a Madrid també deia que'l papa está molt bé.

També tinc de rectificar que's tractés en el Consell de ministres celebrat al Palau de la mort del papa.

Jo no vaig saber res fins que vaig tornar al meu domicili després del Consell.

El ministre d'Estat y jo varem anar a la Nunciatura, no a donar el pésam, com s'ha dit, sinó a enterarnos de lo que hi hagués de cert en el rumor circulat.

Desde la Nunciatura varem anar a Governació y allí, tant en Barroso com nosaltres dos, varem convenir en desmentir la nova.

A dos quarts de tres de la tarde's va comunicar la rectificació de la mort del papa.

Tampoc es cert que jo marxés al Palau; vaig parlar amb el regi alcássar per telófon; vaig preguntar si sabien quelcom de la mort de Pius X, y contestaren que havia arribat fins allí el rumor de la mort, peró ells no sabien res en lo que podés esser fonamentada la nova.

Les negociacions franco-espanyoles

El senyor Canalejas t'l propósit de celebrar aviat una entrevista amb el quefe dels conservadors sobre les negociacions amb Fransa.

Com fa molt temps que ambdós polítics no s'han parlat ni s'han vist, el senyor Canalejas desitja complir el dever de comunicar al senyor Maura les seves impressions respecte al curs de dites negociacions.

Els reis a Tortosa

Es probable que'ls reis vagin el mes próxim a Tortosa pera assistir a l'inauguració de les obres del canal.

En aquest viatge'ls acompanyará'l ministre de Foment.

Manifestacions den Canalejas

Ha dit el senyor Canalejas:

De la reunió de patrons miners que avui se celebra a Gijon res sab encara'l Govern, car aquells obrers, ha dit, arribarien a primera hora de la tarde.

De la qüestió internacional tampoc hi ha noves noticies.

Suposa'l senyor Canalejas, per les impressions que li comunica'l nostre embaixador a París, que la contestació a la nostra nota no la donará Fransa fins el próxim dimecres lo més aviat.

M. Poincaré, quan torni de Cannes conferenciá amb els componys de Gabinet, abans de redactar la nota de referencia.

De provincies res de particular tenia que dir el senyor Canalejas.

El decret de reobertura de Corts el portará'l president a la firma regia demá o el dilluns.

Encara persisteix el dubte de si el dia 2 de maig es festa nacional o no; el senyor Canalejas s'inclina a creure que ho es.

En aquest cas la data d'obertura será el dia 4 de maig.

Han visitat al president del Consell nombroses comissions:

Una en que figuraven els senyors Urzaiz y Requejo, pera tractar de ferrocarrils gallecs.

Altra d'aspirants al cos de Correus, pera lamentarse de que essentne aprovats uns 200 en les darres oposicions sense que se'ls dongui plassa, ara's convoquen noves oposicions.

Altra de mestres basc-nabarros, pera apoiar ses conegudes peticions prop del quefe del Govern.

També ha visitat al president el senyor Mellado pera tractar alguns assumptes relacionats amb el Canal d'Isabel II.

Lo de Melilla

Diverses

Melilla. — Segueix agravantse l'assumpte de les subsistencies.

—A un soldat que estava netejant un fusell en el dormitori del quartel se li disparà l'arma ferint a un cabo.

El ferit fou traslladat a l'hospital.

—El creuer «Infanta Isabel» ha sortit pera Yasumen amb objecte de vigilar la desembocadura del Kert.

—Procedent de Ishafen ha arribat a Melilla el coronel del regiment de San Fernando.

—Les forses regulars indígenes sortiren a Sidi Guariach de passeig militar, anant per les lomes baixes del Gurugú fins a Nador.

Madrid, 11, de 11 a 1 matinada

Els articles den Gasset

El ministre de la Governació ha estat aquesta tarde a darrera hora en el domicili del senyor Canalejas conferenciant amb aquest, molt rato.

Sembla que l'entrevista está relacionada amb l'article del senyor Gasset que ha publicat avui «El Imparcial».

Se creu que'l senyor Barroso reclamará el judici del president sobre les acusacions que llensa contra la seva personalitat l'articulista.

S'afegeix que'l senyor Canalejas s'haurá lamentat de l'obra d'un company sortit del Govern que se sent despitat y que haurá dit al ministre de la Governació que com que falten pocs dies pera obrirse les Corts, amb l'ambient parlamenteri aquesta y altres campanyes quedaran destruides y l'opinió jutjará a tots.

De la vaga d'Oviedo

En el ministeri de la Governació s'ha rebut un telegrama del governador civil de Oviedo dient que la reunió de patrons miners se celebrará demá y que té bones impressions sobre la manera com se solucionará'l conflicte amb els obrers.

Afegeix el despatg que avui no han tornat a entrar al treball 42 peons metalúrgics que no tenen res que veure amb els minrs.

Visites an'en Navarro Reverter

El ministre d'Hisenda ha rebut aquesta tarde les visites del de Marina y del bisbe de Madrid-Alcalá.

Al sortir de la seva visita al senyor Navarro Reverter ens digué el bisbe que cometé una lleugeresa imperdonable el que donà ahir la noticia inexacta de la mort del papa.

Lo que diu «La Época»

Amb referencia a l'article del senyor Gasset que «El Imparcial» ha publicat avui, diu «La Epoca»:

«Ens disposavem a recullir, segurs de demostrar sa completa inexactitut, quant diu el «leader» visible dels «cadets de la Gascuña» y qual reaparició en escena venim observant, referintse a l'acta de Cabra en el tercer de sos articles; peró acatant indicacions pera nosaltres respectables desistim de ferho.

El senyor Sánchez Guerra que no sent la menor inclinació ni experimenta la més petita necessitat de terciar en una campanya tan còmodament traslladada del Parlament a la prempsa, ens demana l'abstenció de tota prova y encara de tot comentari en quant a la seva persona's refereix.

Satisfem a nostre ilustre amic guardant silenci sobre lo que a ell personalment se refereix, però al donar aquesta explicació no volem deixar de cridar l'atenció sobre quelcom veritablement significatiu.

Si com únic resultat de la rebusca d'antecedents d'un home de ja llarga vida pública no ha pogut oferir el senyor Gasset a la preparada atenció de sos lectors altre tema pera combatre al senyor Sánchez Guerra que'l d'un assumpte que dintre y fóra del Parlament quedá en son dia completa y gallardament liquidat, no es veritat que això constituexi el major elogi que pogués ferse de la gestió política y administrativa de l'ilustre exministre conservador?

Així ho compendran segurament tots els que siguin imparcials. Per nosaltres, senyalada aquesta instructiva y eloquent nota, ens atenim al desitg del senyor Sánchez Guerra y fem punt final sobre l'assumpte.»

Madrid, 13, de 1 a 3 matinada

Lo que diu "Heraldo„

Afirma el «Heraldo» haver sentit a dir que en Pau Iglesias ha demanat la reunió del Comité de la Conjunció Republicana-Socialista pera ocuparse de les denuncies que's fan en els articles del senyor Gasset que publica «El Imparcial».

Afegeix el «Heraldo» que no seria difícil que les afirmacions del senyor Gasset tinguessin una conseqüencia política en un plas més o menys llunyá.

En altre lloc diu també l'«Heraldo» que está mancat de fonament la referencia de algun periódic de que'l ministre de Gracia y Justicia presentés ahir al d'Hisenda el pressupost de son departament aumentant les obligacions eclesiástiques y les quantitats consignades pera altres serveis.

Afegeix que la conferencia que celebraren els dos ministres solament fou pera convenir les línies generals del pressupost de Gracia cia y Justicia, no pensant en cap classe de aumenta y sí en introduir quantes economies sigui possible.

L'Orfeó Tarragoní

En la sessió que avui ha celebrat l'Ajuntament de Madrid, l'arcalde, després de elogiar a l'Orfeó Tarragoní y de enlairar als catalans, proposá, y així ho acordá l'Ajuntament per unanimitat, fer constar la satisfacció amb que ha vist el Municipi la conducta del primer tinent d'arcalde al rebre y agassatjar al citat orfeó, y que's consignés també en acta la gratitut de la Corporació envers l'Orfeó Tarragoní per la seva visita al a cort.

El secretari de l'Ajuntament, senyor Runo, doná lectura a la carta que segueix:

Madrid, 11 d'abril de 1912. — Excelentíssim senyor don Francisco García Molinas.

Distingit y volgut company: Moments abans d'agafar el tren que ha de tornarnos a Tarragona, me cab l'honor de dirigirme a vosté per encárreg de l'orfeó de Tarragona, del que'n soc l'últim de sos socis fundadors, pera manifestarli que en tots nosaltres, orfeonistes y tarragonins, será imborrable el record d'aquesta inacabable y abrumadora serie de manifestacions d'afecte y carinyo que ens ha tributat aquest admirable poble de madrid, quines delicadeses y esquisiteses de esperit tan gentilment han encarnat aquests dies en vosté.

Tinguin per cert tant vosté com sos dignes companys en la representació popular de Madrid, que per damunt de totes les agitacions y estridencies que les lluites polítiques de nostre país poguessin engendrar, perdurará sempre nosaltres el gratissim record de la rebuda y de l'acullida que'l poble de Madrid ens dispensá.

Creguin tots en la sinceritat d'aquestes manifestacions, que són fidel reflexe del general sentir de l'Orfeó de Tarragona y tinguintme sempre per molt reconegut y atent amic y segur servidor q. b. s. m., Joan Caballé Goyeneche.»

Després s'ha llegit el següent telegrama:

«Montserrat. Arcalde accidental Tarragona.—Al despedir indescriptible entusiasme a Orfeó, li encarrego trasmeti illustre Tarragona salutació y sentiment fraternal poble madrileny.—Arcalde president, Ruiz Jiménez.»

Un drama passional

El cabo d'artilleria Bartomeu Romeo, sostenia relacions amoroses amb Mercé Lorenzo Avila. A consequencia de desavinences les relacions s'interromperen.

Avui s'ha presentat el cabo al carrer de Ventosa, ont vivia la Mercé, amb l'intent de reanuar les relacions.

La noia se hi ha negat y allavors en Bartomeu li ha disparat un tret de pistola, matantla a l'acte.

El Jutjat militar s'ha fet cárreg del matador.

L'inspecció al penal de Figueres

L'inspector del cos de presons que está a Figueres ha telegrafiat al ministre de Gracia y Justicia, en els seguents termes:

«La prisión del Estado la he encontrado ordenada y limpia. El departamento de incorregibles tiene espacio y ventilación suficientes.

Los reclusos que se alojan allí tienen aspecto exterior sano, teniendo ropa y peteta. La alimentación es buena.

Ha comenzado el expediente para comprobar las denuncias que se han denunciado.»

El senyor Salvatella, diputat pel districte de Figueres, ha solicitat del ministre de Gracia y Justicia que permeti als representants en Corts de la regió unirse a l'inspector que s'ha enviat al penal de Figueres, mentres duri l'instrucció de l'expedient.

Allá com aquí

El regidor senyor García Quejido indicá en la sessió els abusos que digué s'han comés respecte de la quantitat de 21,000 pessetes, per part de la Comissió d'Ensanxe, que acordá distribuir gratificacions al personal de la mateixa.

Feu responsable d'això al quefe de negociat d'Obres.

L'arcalde manifestá que s'instruiria l'oportú expedient.

Más de l'Orfeó Tarragoní

Saragossa.—Ha arribat l'Orfeó de Tarragona, essent rebut en l'estació per representants de l'Ajuntament, l'Orfeó Saragossà y el Centre Catalá.

Desde l'estació se dirigiren els orfeonistes al temple del Pilar ont se cantá una Salve.

Després visitaren el mercat y les Casas Consistorials ont foren rebuts per una comissió de regidors. L'Orfeó cantà l'«Himne a la Senyera».

Després els orfeonistes se dirigiren a la estació ont esmorzaren y marxaren en el tren de les onze pera retornar a Tarragona.

Informació de l'extranger

La vaga de minaires

Londres, 12.—Durant la vaga de minaires, les companyies de tramvies han sofert perdues per valor de 3.200,000 lliures.

De l'Argentina

Buenos Aires, 12.—En la capital han votat més de 100,000 electors.

Ha triomfat la candidatura del partit de l'Unió Nacional.

Els radicals guanyen cinc llocs. Entre aquests se compta a l'exministres de Negocis Extrangers, doctor Ceballos.

La prempsa francesa y los negociacions

París, 12.—Els diaris d'aquesta capital expressen el seu disgust per les darrères pretensions formulades per Espanya.

Diuen que subsisteixen divergencies, no solament sobre'l principi de les compensacions y la seva extensió, sinó sobre'ls medis práctics de realisar l'acord.

Preveuen que les negociacions sofriran una sospensió.

A la Cambra dels Comuns

El govern liberal presenta el projecte del HOME RULE irlandés. Discursos de Asquith, Redmond y O'Brien.-Enorme espectació

Londres, 12 d'abril.

La sessió que'l dijous passat celebrá la Cambra dels Comuns fou solemnial, histórica. La vastissima sala estava plenissima de diputats. Ni un sol lloc se veia vuid moments abans de comensar la sessió. L'ambient era cálid d'emoció y de lluita. Havia de presentar el govern, tal com estava anunciat, el «bill» del «Home Rule» irlandés. L'ombra del gran vell, del gran Gladstone, presidia...

A l'entrar el primer ministre Asquith, fou objecte de vives aclamacions per part dels fliparlats ministerials y nacionalistes. A les tres de la tarde s'alsá pera explicar el projecte.

A l'entrar en el saló Redmond, quefe dels nacionalistes irlandesos, així com Carson, capitost dels «orangistes» d'Ulster y el «leader» dels conservadors Bonar Law, foren vivament aclamats pels seus correligionaris respectius. Asquith comensá fent alusió al projecte del «home rule» de Gladstone en 1893.

L'orador fa ressaltar l'insistencia de la petició irlandesa. Remarcá també el caràcter preponderant del vot emés per Irlanda en favor del «home rule» y diu que'l fet de que Ulster elegí, dels seus 33 diputats, 17 unionistes y 16 partidaris del «home rule», demostra l'erro de l'alegació de que Ulster preferiria la mort a l'acceptació de dit projecte.

Seguidament exposá l'alcans del projecte.

El Parlament irlandés se compondrá de dues Cambres: el Senat y la Cambra dels Comuns. Les seves atribucions se concretaran a legislar sobre questions relatives exclusivament a Irlanda. El Parlament irlandés no podrá alterar la llei del «home rule».

El Senat se compondrá de 40 membres y la Cambra dels Comuns, de 164, d'ells 59 per Ulster.

En cas de desacord entre les dues Cambres, aquestes se reuniran pera procedir a votar en comú.

La corona, l'exército, la marina y els assumptes extrangers, escapen a la competencia del Parlament irlandés.

Mr. Asquith s'extengué en llargues consideracions sobre'ls drets y atribucions del Parlament d'Irlanda.

Irlanda—declará—enviará al Parlament de Westminter solament un diputat per cada 100,000 ánimes. La representació irlandesa se reduirá, doncs, a 42 diputats.

Mr. Asquith, entre interrupcions dels conservadors o unionistas, afirmá que'l bill es expressió fidel y lleal de la manera de pensar de tot el Gabinet.

Mr. Redmond ha declarat que aprovava plenament el bill y recomaná la seva acceptació per la Convenció nacional irlandesa.

Mr. O'Brien, «leader» dels nacionalistes reaccionaris, digué que se reserva'l dret d'estudiar el projecte, si bé en general li sembla bé, malgrat no esser tant radical com voldria. Invita als conservadors a acceptarlo.

L'obrer Macdonald, «leader» del Partit del Treball, representá la conformetat del proletariat británic amb el bill que concedeix l'autonomía a l'Irlanda.

La sessió acabá en mitg d'una agitació extraordinaria.

El debat del «home rule» a la Cambra dels Comuns continuará'l dilluns, parlant mister Balfour.

Detenció

Bruxelles, 12.—La «Gaceta» diu que ahir fou detingut a Mons un individu que responia a les senyes de Garnier. Se diu Lluciá Marcel, y li foren trobats diversos papers, un revólver y algunes ferramentes de les que usen els lladres.

Explossió

París, 12.—Ha ocorregut una explosió en un auto-taxis, al carrer de Lió, resultant ferits el xofer y un passatger.

Se creu que's tracta d'un atentat anarquista.

Semblà que l'enginy que ha explotat era molt perillós, perquè'l vehicul ha quedat enterament destruit, essent projectades algunes desferres a gran distancia.

Fransa al Marroc

Ujda, 12.—Després del combat del dia 9 els francesos varen tornar al campament de Pritissa, portant els morts y ferits.

Han sigut trobats 190 cadavres moros.

Se creu que l'enemic se'n va endur algans altres.

La columna Peraud segueix a la regió de Pritissa, degudament aprovisionada de queviures y municions.

Segons informes de procedencia indígena, els cabilenys de Beni-Uarain, y Riata han format una harca que es entre Taza y el Muluya, disposada a donar la batalla als francesos.

Les baixes d'un combat

París, 12.—«Le Petit Parisien», en un despatg d'Oran, diu que les tropes franceses en el combat del dia 9 a Mabrijda varen tenir 25 morts y un centenar de ferits, molts d'ells de gravetat.

Entre francesos y jueus

Fez, 12.—Un suboficial francés detingué a un comerciant israelita acusat de vendre cartuxos als indígenes.

Alguns israelites defensaren al detingut, produint una batussa en la que resultaren ferits un ascari y un jueu.

Una comissió d'israelites protestá davant de les autoritats, dient que'ls ascaris per tot veuen suposals contrabandistes.

Perdues indígenes

Rabat, 12.—Les perdues dels indígenes en el combat del dia 6 passen de 100 morts. S'ha obert una enquesta.

Els rebels els manava'l kaid El Aindi, fill del kaid Hamun, de Zaiaqui, lo que fa suposar que l'alsament d'aquesta tribu es general.

La mort y ressurrecció del papa a París

París, 12.—La nova comunicada ahir pel senyor Canalejas als periodistes madrilenys de que'l papa havia mort, ha sigut objecte d'alguns comentaris a París.

An aquesta capital arribá tot seguit la nova procedent de Madrid ¡peró fou immediatament desmentida pels informes trasmesos de Roma, ont se telegrafiá preguntant si tenia algun fonament.

Les festes de Nice

Nice, 12.—Les festes franc-angleses se celebren amb gran animació, afavorides per un temps espléndorós.

Hi ha gran afluencia de forasters.

Se troba aquí l'embaixador d'Anglaterra, els ministres francesos MM. Poincaré, Delcasse y Millerand, el rei de Suecia, el príncep de Mónac, alguns princeps alemanys y russos.

Tots aquests personatges han assistit aquest matí a la desfilada dels marins britànics pel passeig dels Anglesos, mentres els navilis francesos evolucionaven en la rada y volaven alguns aeroplans.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE DEL LICEU—Avui, dissabte, 5ª d'abocament, 2ª de segon torn. 3ª representació de **LOHENGRIN** que tan magistralment interpretan les senyores Rnszkowska y Hotkoska y els senyors Viñas. Ancona, Nicoletti y Bataller. A dos quarts de nou. El diumenge per la tarde, unica de **LOHENGRIN** cantant el senyor Viñas en català el final de l'ultim acte desde el «raconto» Per la nit, primera de «Lucia de Lammermoor» pera debut dels célebres artistes senyora Finzi-Magrini y senyor Ibos. Se despatxa a comptaduría.

Teatre Circo Barcelonès

GRAN CINEMATOGRAF

Avui, dissabte, sessions completes de quatre a set tarde y de nou a dotze nit, 20 pelícoles, 20, de rigurosa estrena, figurant, entre elles, les de més éxit:

SUB-DIRECTOR ENERGICO
REVISTA PATHE NUM. 160
MARIZELLE NITOUCHE
EL COLLAR DE LA BAILARINA
MAX LINDER CONTRA NIK WINTER

PREUS ECONÓMICS

Palcs sense entrada, 1 pesseta: butaca de preferencia, 0'50; entrada a platea, 0'25; primer pis, 0'15; segon pis, 0'10.

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyia còmic-dramàtica
LARRA, ABADÍA, VAZ

Avui, dissabte, nit, a un quart de deu. L'entremés «Los chorros del oro» y la comedia en tres actes, traduida del francés per A. Sotillo

EL AMO

Gran èxit. Creació de Larra.
Demà, diumenge, tarde y nit, «El amo» Se despatxa a comptaduría. A la setmana que vè, a precs da nombrós públic y admiradors de Felip Vaz, se donaràn tres úniques representacions del popular drama de Dicenta. «Juan José» En ensaig

El medio ambiente

Teatre Tívoli

Avui, dissabte, tarde, a dos quarts de sis, Butaques, 70 cénts.: entrada, 22 cts. Bonic vermouth.—Primer: «Abreme la puerta».—Segon: Exit creixent «El príncipe Casto», presentació espléndida en decorat y trajos.—Nit, a un quart de deu.—Butaques 2 ptes. Entrada, 52 cénts.—Programa colossal.—Primer: (3 actes),

La Princesa del Dollar

per A. Arrieta, R. Vidal, L. Rodriguez, Pedrola etc.—Segon: exit enorme

El fresco de Goya

el mès gran éxit de riure, un tip de riure.—Demá, diumenge, tarde, a dos quarts de quatre.—Primer: «La Princesa del dollar».—Segon: «El príncipe Casto».—Mit. a un quart de deu.—Primer: «La princesa del dollar»—Segon: «El fresco de Goya»,—Divendres, estrena: «La gallina de los huevos de oro», dels senyors Paso y Abati y mestre Vives.

Teatre Novetats

Tournée per tres úniques representacions del Théâtre de la Porte Saint Martín que's verificaràn els dies 22, 23 y 24 del corrent mes amb els concurs de

Mr. Charles Le Bargy

Queda obert l'abonament a la Administració del Teatre de onze a dos quarts d'una del matí, de 3 a sis tarde y de 9 a 11 nit.

NOTA.—Als senyors abonats a l'última tournée de Mme. Marthe Regnier se'ls reservaràn sas localitats fins el día 16 del corrent

TEATRE CÓMIC.—Gran companyía dirigida per Ricard Güell y Julià Vivas, de la que formen part Pilar Martí, Angellina Villar y Pep Viñas.—Avui, dissabte, 13 abril, a un quart de deu, especial, 35 cènts. Primer: «La balsa de aceite» per Pep Viñas. Segon: L'opereta del día

La mujer moderna

Indiscutiblement la millor de les operetes modernes. Llibre graciosísim, partitura deliciosa de Jean Gilbert autor de «La Casta Susana»

La mujer moderna

Teatre Novetats

GRAN COMPANYIA DRAMÁTICA

VILLAGOMEZ

Avui, dissabte, 8ª funció d'abonament diari. Nit, a un quart de deu. Primer: L'entremés «Amor ràpido» Segon: **Exit colossal** de la aplaudisíma comedia

JIMMY SAMSON

Grans ovacions a la companyía del senyor Villagomez, per son inmillorable interpretació. Diumenge. tarde, «Las solteronas» y l'éxit del día »Jimmy Samson»; Nit, «Amor ràpido» y «Jimmy Samson.»

Teatre de Catalunya

(ELDORADO)

Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans

Avui dissabte, a les nou en punt. Primer, l'extraordinariament aplaudida tragedia en tres actes, den Joan Maragall, «Nausica»; segon,

Estrena de LA FORASTERA

tragicomedia en un acte y en prosa, original de Pau Parellada

tercer, el quadro poemàtic en un acte, de grandiós èxit, «La verge del mar».—Demà dinmenge, tarde y nit: «Nausica», «La Forastera» y «La verge del mar».

Cinematógrafs

Ideal Cine

Corts, 605 y 607, entre Passeig de Gracia y Rambla de Catalunya.

Preciós programa, magnífics estrenos. El major èxit cinematogràfic, l'ha obtingut la película de 700 metres

LA DAMA DE LAS CAMELIAS

interpretada per la eminent actriu SARAH BERNHARDT

Preus corrents.
Demà, diumenge, a les onze. GRAN VERMOUTH

GRAN SALÓ CINE DORÉ

Avui, programa colossal de películes y ***4 Colossals atraccions 4***

Brossa y ses gossos comediants

The Robertsons

acróbates y balls amb les mans.

La muñeca eléctrica

presentada per una bonica senyoreta

Los Florentias

els únics duetistes del món, art, bona escola de cant, artistes complets y que reuneixen totes les condicions que l'art requereix

Concerts

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GIRAVOL, 3

Avui, tarde y nit, «L'amour guerit tout» (El amor ho cura tot) per les hermoses Mlle. OXA y Mlle. D'AX, aplaudisímes compere y comere Ovacions dels quadros MARCELLE y GRANADA per DELPRAD y MINGORANCES. Exit de BEATRIZ CERVANTES, aplaudida baillarina recent arribada de sa tournée per Amèrica. BLANCA DREAN, CARIDAD, aplaudides cupletistes espanyolas.—Entrada lliure. Butaques gratis.

Gran Edén Concert Asalto, 12 Telefòn, 2461

Tots els dies; tarde, a dos quarts de quatre, nit, a dos quarts de deu: Grans espectacles en els que prenen part 32 artistes.

Entrada lliure. Butaques gratis. Foyer reservat.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Totes les tardes, a les tres: Gran troupe de Varietés.

Totes les nits, a les deu **La 2ena. Revue de l'Alcazar** (Grandiós éxit)

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú correat y vegetarià.

Botlletí comercial

12 d'abril de 1912

Moviment de Borsa

Les sessions borsàtils d'avui han transcorregut regularment animades. Els valors carrilaires s'han refet un xic de la petita reculada que senyalarem abir.

A París tanca l'Exterior espanyol a 94'97; els Nords a 466; els Alacants a 453; els Andalusos a 312, y els Plates a 440.

BORSA DE MADRID

Interior comptat	84'85
— fi de mes	84'87
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	101'85
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	454'00
Accions Tabacalera	284'50
Riu de la Plata	473'00
Sucrera preferents	44'75
— ordinaries	16'00
— obligacions	70'50
Francs	106'85
Lliures	26'98

BORSA DE BARCELONA
Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'60	.....
— xec	.....	27'00	.....
París, xec	.....	.....	6'95
Madrid y plasses banca, a S. d. v.	.....	0'39	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fi de mes (juliol).	84'875	84'875	84'90
— — fi pròxim	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	86'40	.....	.....
— — — — B...	85'45	.....	.....
— — — — C...	85'40	.....	.....
— — — — D...	85'00	.....	.....
— — — — E...	84'85	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G. H.	87'25	.	.....
— — — dif. series	.. ..	.....	.....
— Amort. fi mes (15 maig)	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	101'95	.....	.....
— — — — B...	101'75	.....	.....
— — — — C...	101'75	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	101'60	.....	.....
— — — — F...	.. ..	.....	.....
— Amort. fi de mes (juliol).	.....	.....	.....
— — comp., serie A...	94'00	.....	.....
— — — — B...	94'60	.....	.....
— — — — C...	94'00	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	93'80	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun., 1903-4-5...	95'25	.....	.....
— — — 1906	94'80	94'65	94'85
— — — 1907	.....	94'65	94'85
— — Reforma 1908	94'35	94'35	94'65
— — Maig 1899 Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	95'00	95'00	95'25
— — Mun. de Sarrià	.....	98'75	99'25
Empréstit Diputació Prov.	.....	100'75	101'25
Port de Melilla y Xafarines	.....	106'00	106'50

Obligacions comptat

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona.	.....	83'50	84'00
— Lleida, Reus, Tar.	.....	... .	.....
— Villalba a Segovia.	96'50	96'35	96'65
— esp. Alm. Val. Tar.	96'50	96'25	96'50
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	95'75	95'65	95'85
Mines Sant Joan Abadesses	....	81'75	82'25
Tarragona a Barc. y Fransa	58'15	58'15	58'35
Madrid, Saragossa Alic., serie A.	... .	103'75	104'25
— — — B.	102'00	101'85	102'15
— — — C.	97'35	97'15	97'35
— — — D.	95'25	95'15	95'35
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	.....	56'35	56'65
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'00	62'50
— — adherides	76'00	77'75	78'00
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1882.	.....	50'25	50'75
— — — 1883.	.....	50'25	50'75
— — serie G y H.	.....	79'00	79'50
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	... ..	....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª.	.....	104'75	105'25
— — — 2.ª.	.....	.. ..	.....
— — — 3.ª.	.....	95'75	96'25
— — tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	104'75	105'25
Cariñena a Saragossa	.....	... .	.....
Olot a Girona	.....	94'00	94'50
Companyia General Tramvies.	... .	95'75	97'00
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	98'00	98'50
— Barc. Elec. (juliol)	101'00	101'00	101'50
— — (octubre)	92'25	92'00	92'50
Companyia Transatlántica	.....	93'25	93'50
Canal d Urgell	.....	81'50	82'50
Soc. Gen. Aigües Barc. (juliol)	78'00	77'75	78'25
— — — (abril)	.....	94'00	94'50
Comp. Gen. Tab. de Filipines	.....	101'00	101'50
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	95'50	96'00
Port de Barcelona, emp. 1905	.....	.....	.....
— — — 1908	.....	.....	.....
— — — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — — 1910	105'75	.....	.....
— — — 1911	105'75	.....	.....
— — — 1912	105'75	... .	.....
Port de Tarragona	.....	102'25	102'75
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre	92'50	92'50	93'00
Foment Obres y Construc.	.....	98'50	99'00
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	98'50	99'00
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	.....	98'75	99'25
Societat Valenciana Elec	.....	102'00	102'50
Navegació y Industria	.....	91'50	92'00
Societat Carbons de Berga	96'75	96'50	97'00

Accions fi de mes

	Oper.	Cada acció pta.	
F. C. Nord d'Espanya	499'75	499'50	499'75
— Madrid a Sarag. y Alac.	484'50	484'50	484'75

	Oper.	QUEDA Diner	Paper
Banc Hispano Colonial	.....	.. ..	.....
— Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crédit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	42'25	42'25	42'50
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	24'15	24'10	24'15
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	38'25	39'00
Ferrocarrils Andalusos	66'75	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitj, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fi de mes	84'90	84'90
Alacants, ídem	96'95	97'05
Nords, ídem	99'90	400'00
Orenses. ídem	. ..	24'30
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	66'70
Cotons	N/D.	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes	84'88	84'09
Alacants, ídem	97'00	97'25
Nords, ídem	100'05	100'30
Orenses, ídem	....	.....
Colonials. ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	67'00
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Canvis de moneda

Alfons	6'60 p. 100	
Isabel	9'60	—
Unses	6'70	—
Or de quatre durus	6'20	—
Or de un y dos durus	4'60	—
Dollars	9'60	—
Lliures esterlines	26'75	ptes.
Francs	6'70 p. 100	
Marcs	131'25	—

Plassa de Barcelona

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 9 *d'abril*

Café (good average)	Obre	Tanca
Maig	84'75	85'00
Juliol	84'00	84'25
Setembre	84'25	84'50
Desembre	83'75	84'00
Mars	83'25	.....

Ferm.

NOVA-YORK, 9 *d'abril*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Maig	.....	13'83
Juliol	.....	13'92
Setembre	.....	14'03
Desembre	.....	13'91

Sostingut.

PARÍS, 9 *d'abril*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Abril	45'62	45'75
Juliol-Agost	46'25	46'37
4 Octubre	38'12	36'12

Ferm.

HAMBURG, 9 *d'abril*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Abril	14'15	.....
Maig	14'20	.....
Agost	14'50	.....
Octubre-Desembre	11'23	.....

Sostingut.

LONDRES, 9 *d'abril*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	14/3	14/4
Octubre-Desembre	11/—	11/0 1/4

Sostingut.

LLANA

HAVRE, 9 *d'abril*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Setembre	172'50	.....
Desembre	171'50	.....

Ferm.

PEBRE

HAVRE, 9 *d'abril*

Tellicherry	Obre	Tanca
Maig	64'50	....
Juliol	65'25	....
Setembre	66'00	....
Desembre	66'75	....
Març	67'50	....

Calma.

METALLS

LONDRES, 9 *d'abril*

Coure	71	10
Estany	194	15
Plom	16	6
Plata	26	13/16

PARIS — BLAT

4 de maig 21½

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. RAGÉS.

Dia 12 d'abril

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 91'50 a 100'00	pessetes
Tortosa	de 120'00 a 135'00	—
Borges	de 125'00 a 139'00	—
Baix Aragó	de 130'00 a 145'00	—

Mercat en tendencia a l'alsa.

Estació del Bogatell: Existencia .... 3 vagons
— — Arribades .... 54 —

OLIS REFINATS

En caixes de 5 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	7'50	pessetes cada un
— superfi	6'50	— —
La Trompeta	5'50	— —

BESTIAR

Dia 9 abril

Moltons extremenys	— 1'72
Ovelles —	— 1'55
Corders —	— 1'70

Moltes existencies. Preus tendencia baixar.

Tocinos del país	Ptes 2'22
— Valencia	— 2'25
— Extremenys	— 2'05

Existencies escasses. Preus tendencia a alsa.

COTONS

LIVERPOOL, 16 *de març*

Informació de la casa A. GABARRÓ GARCÍA.

	Obre	Tanca
Disponible	....	5'12
Mars-Abril	....	5'03
Maig-Juny	....	5'02
Octubre-Novembre	....	5'77

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Mid. dling
N.-Orl.-Texas.	176 a 178	170 a 172	167 a 169
Altres ports	... a ...	168 a 170	165 a 167
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	163 a 165	159 a 160	153 a 155
Altres ports	161 a 163	158 a 159	152 a 153

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOLDÚ Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 8 abril

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o mitj de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	31'50
Sulfat ferro cristallisat	8'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 toneladas	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 ázoe	47'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/53 per 100 potassa pura	36'00
Sulfat potassa 90/96 equivalent a 48/51 per 100 potassa pura	39'00
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'25
Superfosfat cals mineral 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'00
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'25
Superfosfat cal òssos 15/18 per 100	11'00
Escories Thomas 12/14 per 100 àcid fosfòric soluble	6'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	6'50
Sulfat couro 90/100 puresa	69'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	8'15
— — —20 — —	4'15
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	11'00

Societats y Ferrocarrils

TRAMVIA O FERROCARRIL ECONOMIC DE MANRESA A BERGA

Productes del mes de mars:

1912 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes	123,224'95
1911 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes	106,858'71
Diferencia en més en 1912	Pessetes	16'418'24

Productes desde primer de janer al 31 de mars

1912 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes	364'775'36
1911 (kilómetres explotats, 72)	Pessetes	327,426'60
Diferencia en més en 1912	Pessetes	37'348'76

Societat Catalana d'Edicions

Quota mínima semestral, CINC PESSETES
Tres llibres cada semestre

Volums del segon semestre de 1911

I. LES IDEES POLÍTIQUES D'EN VALENTÍ ALMIRALL, per *Alexandre Plana,* amb la traducció catalana dels treballs de l'Almirall *Espanya tal com es, Contestació a Núñez de Arce,* y *L'immoralitat a Espanya.*

II. PROSES BARBARES, per *Prudenci Bertrana.*

III. LA VIDA Y LA MORT DEN JORDI FRAGINALS, novela den *J. Pous y Pagès.*

Volums del primer semestre de 1912

I. ESTUDIS DE LITERATURA CATALANA, per *Manuel de Montoliu,*

II. HISTORIA CONTEMPORANIA DELS MOVIMENTS NACIONALISTES, per *A. Rovira y Virgili,* amb un pròleg den *Pere Corominas.*

III. L'ORIGEN DEL CONEIXEMENT, pel *Dr. Ramón Turró.*

Seguiran obres de *Joaquim Ruyra, Josep Carner, Lluis de Nicolau, Ramon Rucabado, Pompeu Fabra, Gabriel Alomar, Josep Maria Tallada, Romà Jori,* etc. Els volums estaran elegantment impresos y constaran de **200 a 400** planes.

A les oficines d'EL POBLE CATALA se faciliten fulles de suscripció

SE COMPRA mobles, pianos, caixes de capdals y objectes. Passatge Pont de la Parra, 6 (Reforma).

MOBLES DE A. DIRAT

EXPOSICIÓ PERMANENT. — DORMITORIS, MENJADORS, SALONS DESPAIG. — ESPECIALITAT EN ELS D'ESTIL ANGLÉS. — Meandizábal, 28 y 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54

SE VEN A ALELLA

Casa en el centre del poble. 169 m.² edificats; 530 m.² pati, amb arbres fruiters, sigua viva, dipósits d'aigua, etc. Raó: Aragó, 304, fuster.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valors, desde'l 3 per 100 anyal, en llestres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1[2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre generes, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

RECADER de Barcelona, Saragossa y Madrid. Doctor Dou, 11.

GRAN local de l'ex Cinematògraf Napoleón pera llogar, propi pera Centres, Societats, despatxos y magatzems.

Lampisteria — M. Albiol

Lloguer de làmpares
Gas y electricitat
Venda a plassos y al comptat. — Instalacions y reparacions. CARRER DE PONENT, NUM. 42.

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades pe Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d'aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón).

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cós, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixi (vello) a la cara y brassos, pera que així puguin destruirlo. 2'50 ptes. — S'envia certificat per cor- 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro UN POT, reus si per endavant se reben Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell

CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52 - BARCELONA

Esquelas mortuorias

SE REBEN

A l'Administració fins a les deu de la nit

A l'imprempta fins a les tres de la matinada

PREUS Y TAMANY, SEGONS CATALEG

Gran Diploma de Honor y 10 Medallas

RELOJ **ORIÓN** AFINACIÓN CRONOMÉTRICA

VENDESE EN LAS RELOJERIAS

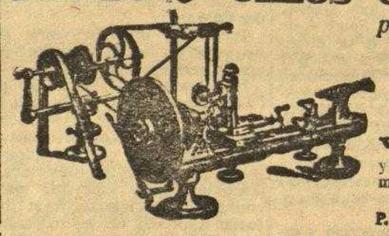
Perllongació de l'existencia

RETRASSAR LA VELLESA Y LA MORT: VISTA-RICA

Demani vosté el notable llibret «HABLA EL MAESTRO», y gosará de bona salut, sense metges ni medicaments y el malalt se veu aviat lliure de la malaltia, indisposició o dolencia. D'aquest notable estudi eminentment práctic queda un reduit nombre d'exemplars que s'entregaran gratis als primers solicitants.— *Providencia,* 61, «LA SALUD», Barcelona.

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

Torns pera aficionats

REPRESENTANT
dels torns y útils de precisió
Wolf, Jhan & C.ª
y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*
Francisco Layrot
P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

HERNIATS D'AMBDOS SEXES

Vostre mal, sense operació cruenta, pot avui curarse radicalment?

El membret dim: «REAL ACADEMIA DE MEDICINA Y CIRUGÍA»

«En la sesión celebrada en el día de hoy por esta Real Academia de Medicina se ha dado »cuenta de la comunicación de V. y presentada la vitrina que contiene los aparatos para al »taxis *(reducción)* y curación de las hernias, que ha tenido á bien dirigir á esta Corporación »y tengo la satisfacción de participarle que dichos aparatos constituyen lo más perfeccionado »y útil hasta el día conocido para la curación de las hernias (1), lo cual demuestra en su autor »un concienzudo estudio de las condiciones individuales del paciente, tanto anatómicas como »mecánicas y de resistencia para poder graduar convenientemente cada aparato. Lo que me »complazco en comunicar á V. para su satisfacción y efectos consiguientes. — Dios guarde á »V. muchos años. — Murcia, 16 febrero 1912. — El presidente, Francisco Medina. — S. D. P. »DRO RAMON, ortopédico-especialista, BARCELONA: Despacho, CARMEN, 38, PISO 1.º»

(1) Entéguilho bé el llegidor y no he olvidt: *Lo más perfeccionat y útil fins el día, consgut pera la curació de les hernias.* Consultes y operacions, en aquest Despaig: referencies, tots els metges de significació.

Vol pahir bé? Prengui després dels menjars una copeta de
Digestiu CUIXART
Dipòsit Arc del Teatre, 21. - Barcelona

Aixarop del Professor Girolamo

Polvos y catxets Pagliano (de Florencia)

EL MILLOR DEPURATIU Y REFRESCANT DE LA SANG

65 anys d'éxit creixent són sa millor recomanació

Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO

Se ven a les principals farmacies y droguerias

Unics agents a Espanya: I. URIACH Y COMP.ª - - Moncada, 20. Barcelona